

ഹത്മവനഗല്ലവിഹാര വംസോ

നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

൧. സ്നേഹുത്തരായ ഹദയാ മലമല്ലികായ,
പജ്ജാലിതോ മതിദസായ ജിനപ്പദീപോ;
മോഹണ്യകാരമഖിലം മമ നീഹരന്തോ,
നിച്ഛം വിഭാവയതു ചാരു പദത്മരാസിം.
൨. ലങ്കാഭിസിത്തവസുധാധിപതീസു രാജാ,
യോ ബോധിസത്തഗുണവാ സിരിസഞ്ചബോധി;
തസ്സാതിചാരു ചരിയാ രചനാമുഖേന,
വക്താമി ഹത്മവനഗല്ലവിഹാര വംസം.
൩. ബ്രഹ്മന്വയേനനുഗതത്വമനോമദസ്സി,
വ്യാതേന സബ്ബയതിരാജയുരണ്ഡരേന;
വ്യാപാരിതോഹമിതിഭാനുഗതം കമഞ്ച,
നിസ്സായ പുബ്ബലിഖിതംവിധ വായമാമി.

൪. അർണ്ഥ സുഗതാഗമസുധാപഗാനിദ്ധോതകുദിട്ഠിവിസുകലങ്കായ ലംകായ ഭഗവതോ
അൺഗീരസസ്സമഹാനാഗവനുമുതാനേ സമിതിസമാഗതയക്ഖ രക്ഖസലോകവിജയാപദാനസ്സ
സിദ്ധക്ഖേന്തഭൂതോ സീഹളമഹീമണ്ഡലമണ്ഡനായ മാനോ
വിവിധരതനാകരോപലക്ഖമാനമഹഗ്ഘമണി ഭേദോ മണി ഭേദോ നാമ ജനപഭോ.

൫. ലദ്ധാന സത്ഥു വരണങ്കമനഞ്ഞലബ്ഭ,
മാനണ്ദിനാ സുമനകൂടസിലുച്ചയേന;
ഉസ്സാപിതാ വിജയകേതുമതല്പികേവ,
സുദ്ധോരുവാലുകനദീ യമലങ്കരോതി.
൬. ലങ്കായ യക്ഖഗണനീഹരണേ ജിനസ്സ,
ചമ്മാസനുഗ്ഗനഹുനാസനഹസ്സദാഹാ;
സംസാരരക്ഖസവപുണ്ഡ്രവബ്ബുബ്ബലംച,
യസ്ഥിം വിഹാതി മഹിയണ്ഗണ മൂപരാജാ.
൭. സദാമഹോഘായ മഹാപഗായ,
പാനീയപാനായ സമോസദാനം;
സമുച്ചയോ സാരദവാരിദാനം,
നൂനം ഗതോ മാവരമൂപരുപം.
൮. തസ്സാപഗായ വിമലമ്ബുനി ദിസ്സമാന,
മാലോലവിചിതരലം പടിബിമ്ബരുപം;
ഭോഗേഹി വേറിയ നിജം ഭവനം ഫണീഹി,
പുജത്ഥികേഹി വിയ രാജതി നീയമാനം.

൯. തസ്സ മഹിയണ്ഗണ മഹാ വിഹാരസ്സ പരിയന്തഗാമകേ സേലാഭയോ നാമ ഖത്തിയോ
പടിവസന്തോ പുത്തം പടിലഭിതാ അൺഗലക്ഖണപാഠകാനം ദസ്സേസി തേ തസ്സ കുമാരസ്സ
അൺഗലക്ഖണാനി ഓലോകേതാ “അയം കുമാരോ ഖമകസന്തോ നഹോതി.
ധന്തപുണ്ണലക്ഖണസമ്പന്നോ, സകലമ്പി സീഹളദീപം ഏകച്ഛത്തം കരിതാ മഹന്തമഹന്താനി
അച്ഛരിയബ്ഭുതാനി മഹാവീരചരിതാനി ദസ്സേസ്സതീ”തി വ്യാകരീംസു.

൧൦. തതോ സേലാഭയ ഖത്തിയോ പുത്തസ്സ അഭിസേകാദിസമ്പത്തിം സുതാ
കോടിപ്പത്തപമോദപരവസോപി തസ്ഥിം കാലേ അനുരാധപുരേ രജ്ജം കാരയതാ
“വോഹാരതിസ്സമഹാരാജതോ കദാചി കേചി ഉപദുവോ ജായിസ്സതീതി. ജാതപരിസങ്കോതം
കുമാരമാദായ മഹിയണ്ഗണമഹാവിഹാരേ ബോധി അൺഗണേ പരിത്തഗ്ഗേ സന്നിപതിതസ്സ
നണ്ദമഹാമേരപമുഖസ്സ മഹാഭിക്ഖുസഞ്ചസ്സ മജ്ജേ നീപജ്ജാപേതാ “ഏസോ മേ ഭന്തേ
കുമാരോ മഹാസഞ്ചസ്സ ച മഹാ ബോധിപാദസ്സ ച സരണം ഗച്ഛതി തം സബ്ബേപി ഭദന്താ
രക്ഖന്തു സഞ്ചബോധി നാമകോ ചായം ഹോതു”തി മഹാസഞ്ചസ്സ ച ബോധി ദേവതായ ച
നിയ്യാദേതാ പടിജഗ്ഗന്തോ കുമാരസ്സ സത്തവസ്സിക കാലേ കാലമകാസി.

൧൧. അഥ മാതൃലോ നൺദമഹാമേരോ കുമാരകം വിഹാരമാനേത്യാ പടിജഗ്ഗന്തോ തേപിടകം ബുദ്ധവചനം ഉഗ്രൺഹാപേത്യാ ബാഹിരസത്ത്വേസു ച പരമകോചിദം കാരേസി. സങ്ഘബോധികുമാരോപി കതാധികാരത്താ തിക്ഖപണ്ണത്താ ച ഞാണവിഞ്ചാണസമ്പന്നോ ഹുത്യാ വയപ്പത്തോ ലോകസ്സ ലോചനേഹിനിപിയമാനായ രൂപസമ്പത്തിയാ സവഞ്ജലിപുടേഹി അസ്സാദിയമാനസദാചാരഗുണ സമ്പത്തിയാ ച പത്ഥ ട യസോഘോസോ അഹോസി.

൧൨. കിമിഹ ബഹുനാ?- കാദമ്ബിനീ കദമ്ബതോ സിനിദ്ധനീലായതഗുണംധമ്മിലുകലാപേ, പരിപുണ്ണഹരിണങ്കമണ്ഡലതോ ഹിലാദകരപസാദസോമ്മഗുണം മുഖമണ്ഡലേ ചാമീകരപിംജരകമ്ബുവരതോ മേദുരോദാരബണ്ഡുരഭാവം ഗീവാവയവേ, കല്യാണസിലുച്ചയതോ സംഹത വിലാസം ഉരത്ഥലേ, സുരസാധിസാവതോ പീവരായതലലിതരൂപം കാമദാനപദാനദ ബാഹുയുഗളേ, സമദഗണ്ഡസിന്ധുരതോ ഗമനലീളഹം കരാകാരദ ഹതമിയുഗളേ, ചാരുതരമരുചിരോചമാനചാമീകരമുകുരതോ തദാകാരം സജാണുമണ്ഡലേ ജങ്ഘയുഗളേ, നിച്ചാ സീനകമലാ കമലതോ രത്തകോമളദലസിരം ചരണയുഗളേ ആദായ യോജയതാ പാരമിതായമ്മസിപ്പിതാ നിമ്മിതസ്സ പരമദസ്സനീയഗരൂപവിലാസസ്സ തസ്സ അത്തഭാവസ്സ സംവണ്ണനാഗന്മഗാരവമാവഹതി.

൧൩. ദേഹേ സുലക്ഖണയുതേ നവയോബുനഡ്ഢേ,
തസ്സുജ്ജലേ ച പസമാഹരണോദയേന;
കാ വണ്ണനാ കമലരൂപിനി ജാതരൂപേ,
ലോകുത്തരം പരിമലം പരിതോ വഹന്തേ.

൧൪. ദോസാരയോ ഹദയദുഗ്ഗപുരേ വിജിതാ,
തത്ഥാഭിസിച്ച് സുഹദം വിയ ധമ്മഭൂപം;
അത്ഥാനുസാസനിമിമസ്സ വദം ഗിരായ,
തത്ഥപ്പവത്തയി സുധീ നിജകായകമ്മം.

ഇതി രാജകുമാരുപ്പത്തി പരിച്ഛേദോ പഠമോ.

൧൫. അഥേകദാ മാതൃലമഹാമേരാ വയപ്പത്തം സിരിസങ്ഘബോധി കുമാരം ധമ്മസവനാവസാനേ ആമന്തേത്യാ ഏവമാഹ, “കുമാര! മഹാഭാഗധേയ്യ! ഇദാനി ത്വമസി അധീതസുഗതാഗമോ, വിദിതസകല ബാഹിരസത്ത്വോ. ചതുബ്ബിധപണ്ഡിച്ചുകോടിപ്പത്തോ, തഥാപി അഭിമാനധനേ ഖത്തിയകുലേ ജാതി, സബ്ബപത്ഥവ്യാപിതാ യോബുനവിലാസേന സമലങ്കതം സരീരം, അപ്പടിമാ രൂപസിരി, അമാനുസം ബലഞ്ചേതി മഹതീയ ബലവനണ്ഡ പരമ്പരാ‘സബ്ബാഅവിനയാന മേകേകമ്പി തേസമായതനം കിമുത സമവായോ?“യേഭൂയേന സത്ഥസലില വിക്ഖാലനാതി നിമ്മലാപി കാലുസിയമുപയാനി ബുദ്ധി, അനുജ്ജയിതധവലതാപി സരാഗാഘവ ഭവതി നവയോബുനഗബ്ബിതാനം ദിട്ഠി, അപഹരതി ച വാതമണ്ഡലി കേവ സുക്ഖപണ്ണം ഉബഭൂതരജോ ഭന്തി അതിദൂരമത്തനോ ഇച്ഛായ യോബുനസമയേ പുരിസം പകതി. ഇണ്ദ്രിയഭരിണഭാരിനീ സത്തമതിദൂരന്തായ മുപഭോഗമിഗതണഹികാ തസ്ഥാ അയമേവാനസ്സാദിത വിസയ രസസ്സ തേ കാലോ ഗുരുപദേസസ്സ. മദനസരപ്പഭാരജജ്ജരിതേ ഹദയേ ജലമിവ ഗലതി ഗുരുനമനുസ്സാനം അകാരണംഹരവതി ദുപ്പകതി നോ കുലംവാ സുതം വാ മനയസ്സ വണ്ദനപ്പഭവോനദഹതി കിം ദഹനോ? കിംവാപസമഹേതുനാപി നാതിവണ്ഡതരോ ഭവതി വഡബാനളോ സലിലേന, തസ്ഥാ ഗാള്ഠഹതര മനുസാസീതഞ്ചോസി.

൧൬. അപഗതമലേ ഹി മനസി ഏലികമണിമ്ഹി വിയ രജനികരമയുവാപവിസന്തി, സുഖമുപദേസഗുണാ, ഗുരുവചനമമലസി സലിലമിവ മഹന്തം ജാനിമുപജനയതി സവനഹതം സുലമിവ അഭ്യസ്സ, ഭബ്ബസ്സതു കരിനോ വിയ സബ്ബാഭരണമാനനസോഭാസമുദയമധികതര മുപവഹതി, അനാദിസിദ്ധ തണ്ഹാകസായിതിണ്ദ്രിയാനുചരണ്ഹി ചിത്തം നാവഹതി കന്നാമാനത്ഥം, തസ്ഥാ രാജ കുമാരാനഞ്ച യതീനഞ്ച സതിബലേന ഇണ്ദ്രിയവിജയോ ദിട്ഠധമ്മികസമ്പരായികമ്ബിലം കല്യാണജാതമുപജനയതി, ഇണ്ദ്രിയവിജയോ ച സമ്ഭവതി ഗുരുവുദ്ധോപസേവായ തബ്ബവനമവിരാധേത്യാ പടിപജ്ജതോ, തസ്ഥാ തയാ ആപാണപരിയന്തം വത്ഥുത്തയസരണപരായണതാ ന പഹാതഞ്ചാ.

ന രാഗാപസ്ഥാരവിബോധനം വിസയദഹനസലില സംസേവനം കാതഞ്ചം, പസ്സതു ഹി കല്യാണാഭിനിവേസി ചക്ഖുണ്ദ്രിയലാളന പരവസസ്സ സലഭസ്സ സമുജ്ജലിത ദീപസിവാപതനം സോതിണ്ദ്രിയ സുഖാനുയുത്തസ്സ തരുണ ഹരീണസ്സ ഉസു പാതസമ്മുഖീഭവനം ഘാണിണ്ദ്രിയ പരവസസ്സ മധുകരസ്സ മദവാരണകണ്ണതാലഭനം രസനിണ്ദ്രിയതപ്പണവ്യസനിനോ പുമുലോമസ്സ ബലിസാഘാസവ്യസനം ഫസ്സിണ്ദ്രിയാനുഭവനലാലസസ്സമതങ്ഗജസ്സവാരിണി ബണ്ഡനാപായം ഇമേഹി ഇണ്ദ്രിയേഹി മിലിതേഹി ഏകസ്സ കാമിനോ സദിദേവ പഞ്ചനം, വിസയരസാനമുപസേവായ

പത്തഞ്ചും മഹത്തം ദുഷ്ടജാലം കഥമുപവണ്ണയാമ? ഇമാനി ച സുഭാസിതാനി പച്ചവേക്വതു അനുക്വണം വിചക്വണോ.

൧൧. നാഗാരികം സുഖമുദിക്വതി കിഞ്ചി യീരോ,
ജാനാതി ദേഹപടിജഗ്ഗനമത്മതോവേ;
സംസേവതോപി യുവതിം രതിമോഹിതസ്ത,
കണ്ഡുയനേ വിയ ബനസ്ത സുഖാഭിമാനോ.

൧൨. കോ സേവേയു പരം പോസോ അവമാനം സഹേയുവവ,
ന വേ കലത്തനിഗളം യദി ദുഷ്ടനിബണ്ഡനം.

൧൩. ആകഡ്ഡമാനാ ചിസിഖാ സ്ഥിപം,
പരമുഖായേവ സദാ പവത്താ;
ദൂരസി ഗച്ഛന്തി ഗുണം വിഹായ,
പവത്തനം താദിസമേവ മീന.

൧൪. അസന്ധൂതം താ പുരിസസി അന്തോ,
കരോന്തി ആദായകതാവ ഭിത്തി;
നേത്തിം സവല്ലി വിയ ഹണ്മഗാപി,
ദസാസു സബ്ബാസു ച സങ്കനീയാ.

൧൫. അന്തോരുദ്ധാ ബഹിദ്ധാപി നിസ്സാസാ വിയ നാരിയോ,
കരോന്തി നാസമേവസ്ത കോധീമാതാസു വിസ്തസേ.

൧൬. മാനസ പാപസംനിന്നം അപായാ വിവടാ നനാ,
സമന്താ പാപമിത്താവ മോക്ഖോ സബ്ബഭയാകഥം.

൧൭. അപി ച ഹദയതരുക്കോടര കുടീരോ കോധ കുണ്ഡലീന കദാചി ബഹി കാതബ്ബോ. അപി തു'തിതിക്ഖാമന്തേന അചിപ്ഫണ്ഡന്തം ഉപന്തേതബ്ബോ.

൧൮. സതം തിതിക്ഖാകവചേ വിഗുണ്ഠിതാ,
സിയും ദുരാലാപഖഗാ ഖലാനം;
സഭാപസംസാകുസുമത്ത മേതാ,
നിബജ്ജയരേ താ ഗുണ മാലികായ.

൧൯. ലോകാധിപച്ചം വിപുലേയനേ ച,
മനോനുകൂലേ തനയേ ച ദാരേ;
ലദ്ധാപി യായേതി ന ജാതു തിതതിം,
ബാധേതു സാതം ന പപഞ്ച തണ്ഹാ.

൨൦. പണ്ണപസാദാ യസ്സാ സുഖാവ,
ധനാ ച ഹായന്തുപ ജീവികാച;
യേനാഭിഭൂതാരിപുനേവ സത്താ,
ദോസഗ്ഗി സോ തേ ഹദയം ജഹാതു.

൨൧. വേദോ വിപത്തിസു പടികിരയാ ന,
തസ്ഥാ ന ദീനപ്പ കതിം ഭജേയു;
പഞ്ഞാനുയാതം വീരിയം വദന്തി,
സബ്ബത്ഥ സിദ്ധിഗ്ഗഹണ്ണഹണ്മം.

൨൨. പാപാരാ സബ്ബഭൂതാനം സുഖത്ഥായ വിധീയരേ;
സുഖഞ്ച ന വിനാ ധമ്മം തസ്ഥാ ധമ്മപരോ ഭവാ'തി.

൨൩. ഏവമാദികം സപ്പുരിസനീതിപഥം ആദിസന്തേ മഹാമേരേ തേന കല്യാണധമ്മേന അസോതബ്ബതാനാദരിയരചിതഭുകൂടിക മുഖേന വാ ദിസാചിക്ഖിത്തചക്ഖുനാ ച അഹങ്കാരപരവസേന ഗജനിമിലിതമുബ്ഭാവയതാ വാ അത്തനോ പഞ്ഞാധിക്ഖേപമിവച അചിന്തയതാ ചുളാവിനിഹിതകോമളഞ്ജലിപുനേ തന്നിന്നേന, തപ്പോണേന സിരസാ ച പീതി സമുദിത സാധുവാദവികസിതകപോലേനമുഖേന ച. സകലാവയവചിത്ഥടരോമഞ്ച കഞ്ചുകിതേന ദേഹേന ച ഭൂമിയം നിപജ്ജിത്വാ ദീഘപ്പമാണ പമാണ മാവരത്താമഗ്ഗഫലലാഭതോവിയ വിസിട്ഠന്തരം പമുദിതമാവികതമാസി.

ഇതി അനുസാസന പരിച്ഛേദോ ദുതിയോ.

൩൦. തതോ പട്ഠായ യഥാവൃത്തപടിപദം അവിരാധേത്യാ സമാവരണേന സന്തുട്ഠോ തസ്സ സഞ്ചബോധി സമന്തം ഗോപേതുകാമോ മാതുലമഹാമേരോ ധമ്മികോതി വോഹാരം പട്ഠപേസി.

൩൧. ലക്ഖണപാഠകാനം വചനം സദുഹന്തോ ഭാഗിനേയ്യം പബ്ബജിതുകാമമ്പി അപബ്ബാജേത്യാ “ഇയ വാസതോ അനുരാധപുരേ വാസോയേവ കുമാരസ്സ യോഗക്ഖേമാവഹോ, പുഞ്ഞാനുരൂപേന ജായമാനസ്സ വിപാകസ്സ ച റാനം ഹോതി, മഹാചേതിയസ്സ വത്തപടിവത്തസമാചരണേന ച മഹന്തോ പുത്തക്ഖണ്ഡോ സമ്പജിസ്സതി”തി മത്തമാനോ തം കുമാരമാദായ ഗച്ഛന്തോ അനുരാധപുരം ഗന്തുകാമോ നിക്ഖമി. സഞ്ചതിസ്സോഗോഠാഭയോതി ച ലമ്ബകണ്ണാ രാജ കുമാരാ അപരേപി ദുചേ തസ്സ പംസുകീളനതോ പട്ഠായ സഹായാതേന കുമാരേന സദ്ധിം നിക്ഖമിംസു തേ തയോ കുമാരേ ആദായ ഗച്ഛന്തോ മഹാമേരോ പുരേതരമേവ അനുരാധപുരം പാവിസി. മഹാമേരമനുഗച്ഛന്തേസു തേസു കുമാരേസു ജേട്ഠോ സഞ്ചതിസ്സോ മജ്ജിമോ സഞ്ചബോധി കനിട്ഠോ ഗോഠാഭയോതി തേ മേരം പച്ഛന്തോ അനുഗച്ഛന്താ തയോപി പടിപാടി യാ തിസ്സവാപിയാ സേതുമത്ഥകേന ഗച്ഛന്തി.

൩൨. തത്ഥ സേതുസാലായ നിസിന്നോ കോചി അണ്ഡോവിചക്ഖണോ തേസം തിണ്ണന്തം കുമാരാനം പദവിത്താസദും സുത്ഥാ ലക്ഖണാനുസാരേന ഉപപരിക്ഖിപിത്ഥാ “ഏതേ തയോപി സീഹളദീപേ പഥവിസ്സരാ ഭവിസ്സന്തി”തി തത്ഥ നിസിന്നാനം വ്യാകാസി. തംവചനം പച്ഛാ ഗച്ഛന്തോ ഗോഠാഭയോ സുത്ഥാ ഇതരേസം ഗച്ഛന്താനം അനിവേദധിത്ഥാ പച്ഛാഗമ്മ “കതമോ ചിരം രജ്ജം കാരേസ്സതി? ചംസട്ഠിതിഞ്ച കരോതി”തി? പുച്ഛിത്ഥാ പച്ഛിമോതി വുത്തേ ഹട്ഠപഹട്ഠോ ഉദഗ്ഗദഗ്ഗോ സീഘരതം ആഗമ്മ തേഹി സദ്ധിം ഗച്ഛന്തോ തിവിണ മന്തിതായ ഗമ്ഭീരഭാവതോ ച കഞ്ചി അജാനാപേത്യാ അന്തോപുരം പാവിസി. തേ തയോപി പതിരൂപേ നിവാസേ വാസം ഗണ്ഹിംസു.

൩൩. അഥ കനിട്ഠോ “ഏതേ ദേപി അപ്പായുകത്താ രജ്ജ പതിട്ഠിത്ഥാപി ന ചിരം ജീവന്തി കിര അഹമേവ തേസം രജ്ജം ദുപേസ്സാമി”തി തദനുരൂപേന ഉപായേനപടിജ്ജന്തോ തേസം രജ്ജലാഭായ ഉപായം ദസ്സേന്തോ അഭിണ്ഹം മത്തേതി. ജേട്ഠോപി തസ്ഥിം അതിപിയാസമാനോ തേനോപദിട്ഠമേവ സമാചരന്തോരാജാനം ദിസ്വാ ലദ്ധ സമ്മാനോ സബ്ബേസു രാജകിച്ചേസു പുബ്ബങ്ഗമോ ഹുത്ഥാ ന ചിരസ്സേവ രാജവല്ലഭോ അഹോസി? തസ്ഥിം കാലേ രജ്ജം കാരേന്തോ വിജയ രാജാ നാമ ഖത്തിയോ തസ്ഥിം പസന്നോ സബ്ബേസു രാജകിച്ചേസു തമമേവ പധാനഭൂതം കത്ഥാ സേനാപതിം അകാസി.

൩൪. ധമ്മികോ പന രജ്ജേന അനത്ഥികതായ രജ്ജലാഭായ ചിത്തമ്പി അനുപ്പാദേത്യാ കേവലം മഹാമേരസ്സ അനുസാസനമത്തേനേവ രാജുപട്ഠാനവേലായം അനുചരണമത്തമാചരന്തോ രാജഗേഹം പവിസിത്ഥാ തതോ തേഹി സദ്ധിം നിക്ഖമ്മ സായം മഹാ മേരസ്സ വിഹാരേയേവ വസന്തോ അത്തനോ ധമ്മികാനുട്ഠാനം അഹാപേത്യാ മഹാചേതിയോ പട്ഠാനഗിലാനുപട്ഠാനാദികം അനവജ്ജ ധമ്മംചരന്തോ കാലം വീതിനാമേതി.

തദാ സഞ്ചതിസ്സോ സകലരജ്ജഞ്ച പുരഞ്ച അത്തനോഹത്ഥഗതം കത്ഥാ ഏകസ്ഥിം ദിനേ ലഭോകാസോ രാജാനം അന്തോഭവനേയേവ ഗോഠാഭയേന മാരാപേത്യാ സയം രജ്ജ പതിട്ഠതി.

ഇതി അനുരാധപുരപ്പവേസപരിച്ഛേദോ തതിയോ.

൩൫. അഥ ഗോഠാഭയോ ധമ്മികം അനിച്ഛാമാനമ്പി സേനാപതിട്ഠാനേ ഠപേത്യാ ആയതിം അപേക്ഖമാനോ സയം ഭണ്ഡാഗാരികോ അഹോസി. അഥ സഞ്ചതിസ്സോ രാജാ ബഹും പുണ്ഠ ച അപുണ്ഠ ച പസവന്തോ ജമ്ബുഫലപാകകാലേ സസേനോ സാമച്ചോ സഭോരോയോ അഭിണ്ഹം പാചിന ദേസം ഗത്ഥാ ജമ്ബുഫലാനി ഖാദതി. രത്തോ യേഭുയ്യേന ഗമനാ ഗമനേന ഉപദുതാ രട്ഠവാസിനോ രാജുപഭോഗാരഹേസു ജമ്ബുഫലേസു വിസം യോജേസും. അഥ സോ സഞ്ചതിസ്സോ രാജാ തേന വിസേന തത്ഥേവ കാലമകാസി.

൩൬. അഥ ഗോഠാഭയോ അണ്ഡവിചക്ഖണസ്സ വചനം അനുസ്സരന്തോ അനുക്കമേന രജ്ജം ദാപേത്യാ പച്ഛാ അഹം സുപ്പതിട്ഠോ ഭവിസ്സാമി”തി മത്തമാനോ സാമച്ചോ സസേനോ സഞ്ചബോധികുമാരം രജ്ജേന നിമന്തേസി. സോ തേമിയ മഹാബോധിസത്തേന ദിട്ഠാദീനവത്താ രജ്ജസുഖാപരിച്ചാഗാനുഭൂതം മഹന്തം ദുക്ഖജാലം അനുസ്സരിത്ഥാ പുനപ്പുനം യാചിയമാനോപി പടിക്ഖിപിയേവ അഭയോ ഗാമനിഗമരാജയാനീസു സബ്ബേപി മനുസ്സേ സന്നിപാതേത്യാ തേഹി സദ്ധിം നാനാപ്പകാരം യാചമാനോപി സമ്പടിച്ഛാപേതും നാസക്ഖി. അഥ സബ്ബേപി രട്ഠവാസിനോ സാമച്ചാമഹാവിഹാരം ഗത്ഥാ മഹാ സഞ്ചം സന്നിപാതേത്യാ സഞ്ച മജ്ജേ സഞ്ചബോധികുമാരോ മഹാ സഞ്ചം ഭൂമിയം നിപജ്ജ നമസ്സിത്ഥാ ലഭോകാസോ ഏകമന്തം നിസിദിത്ഥാ ഏവം വത്തുമാരഭി.

൩൭. അയഞ്ചി രാജലക്ഖിനാമ യഥാ യഥാ ദിപ്തേ, തഥാ തഥാ കപ്ലുരഭീപസിഖേവ കജ്ജിലംമലിനമേവ കമ്മജാതം കേവലമുബ്ബതി. തഥാഹി അയം സംവധനവാരിയാരാ തണ്ഹാവസിവല്ലിനം, നേനാദ മധുരഭീതികാ അയം ഇണ്ദ്രിയമിഗാനം, പരാമാസധുമലേഖാ സുചരിത ചിത്തകമ്മസ്സ വിബ്ഭമസേയ്യാ മോഹനിദാനം തിമിരുഗ്ഗതി പത്താദിട്ഠിനം, പുരസ്സരപതാകാ അവിനയമഹാസേനായ, ഉപ്പത്തിനിന്നാ കോധവേഗ കുമ്പിലാനം, ആപാനഭൂമി മിച്ഛാദിട്ഠിവദനം. സംഗീതി സാലാ ഇസ്സരിയ വികാരനാടകാനം ആവാസദരിദോസാസിവിസാനം, ഉസ്സാരണവേത്തലതാ സപ്പുരിസവോഹാരാനം, അകാലജദാഗമോ സുചരിത ഹംസാനം, പത്മാവനാ കപടനാടകാനം, കദലികാ കാമകരിനോ വജ്ജയവാലാ സാധുഭാവസ്സ, രാഹുമുഖം ധമ്മചണ്ഡ മണ്ഡലസ്സ, നഹി തം പസ്സാമി യോഹി അപരിചിതായാപി എതായ നിബ്ഭരമുപഗുല്ഹോ ന വിപ്പലധോ, അപിച, അഭിസേകസമയേ രാജത്താനം മങ്ഗലകലസജലേഹി വിയ വിക്ഖാലനമുപയാതി ദക്ഖിണ്ണം അഗ്ഗിഹുതതയുമേനേവ മലിനീഭവതി ഹദയം പുരോഹിത കുസഗ്ഗ സമജ്ജതേന വിയ അപനിയതേ തിതിക്ഖാ, ഉണ്ഹീസ പട്ട ബണ്ഡനേന വിയ ഛാദിയതീ ജരാഗമദസ്സനം, ആതപത്ത മണ്ഡലേന വിയ തിരോകരീയതി പരലോകാപേക്ഖണം, ചാമരപവനേന വിയ ദുരമുദ്ധയതേ സച്ചാദിതാ വേത്തലതാപ്പഹാരേന വിയ ദുരമപയന്തി സഗ്ഗുണാ ഏകേ രജ്ജസിരി മദിരാ മദമത്താ സകത്ഥനിപ്ഫാദനപരേഹി ധനപിസിതാഘാസഗിജ്ജേഹി സഹാനലീനിബ്ബകേഹി ദൂതം വിനോദനന്തി, പരദാരാഭിഗമനം വിദ്ധതാതി, മീഗവന പരിസ്സമോതി, സുരാപാനം വിലാസോതി, നിച്ഛപ്പമത്തതാ, സുരഭാവോതി സദാരപ്പിച്ചാഗം അവ്യസനിതാനി, ഗുരുവചനാവധീരണം അപരപ്പനേയത്തമിതി അജിതഹച്ചതം സുഖോപസേവത്തമിതി, നച്ചഗീത ഗണാകാനുസത്തി രസികതേഹി പരിഭവസഹത്തം ഖമേതി, സേരീഭാവം പണ്ഡിച്ചാമിതി വണ്ഡിജന നവചനം യസേംഘോസോതി തരലതാ ഉസ്സാഹോതി. അവിസേസത്തുത്തം അപക്ഖപാതിത്തമിതി? ഏവ ദോസഗണമ്പി ഗുണപക്ഖേ അജ്ജയാരോപയത്തേഹി സയമ്പി അന്തോ ഹ സന്തേഹി പതാരണകുസലേഹി യുത്തേഹി അമാനുസോചിതാഹി മോമാനാഹി പതാരിയമാനാ, ചിത്തമദമത്ത ചിത്താ നിച്ഛേത ന തായ തഥേതി അത്തനി അജ്ജയാരോപയന്താ അലികാഭിമാനം മച്ചയമ്മസമാനാപി ദിണ്ണം സാവതിണ്ണമിവ അമാനുസമിവ അത്താന മഞ്ഞമാനാ ആരയദിണ്ണോചിതകിരയാനു ഭാവാ സഞ്ജനോ പഭസനീയ ഭാവമുപയന്തി. അത്ത മിലമ്ബണഞ്ച അനു ജീവിജനേന കരീയമാനം അഭിനണ്ദന്തി.

൩൮. മാനസാ ദേവതാജ്ജയാരോപണപ്പതാരണ സമ്ഭൂത സമ്ഭാവനോ പഹതഞ്ച അന്തോ പവിട്ഠ അപരഭുജയുഗം വിയ അത്തനോ ബാഹുയുഗം സമ്ഭാവയന്തി. തചന്തരീത ലോചനംസകലലാട മാസംകന്തി, അലികസമ്ഭാവനാഭിമാനഭരിതാ ന നമസ്സന്തി ദേവതായോ ന പൂജയന്തി സമണ ബ്രാഹ്മണേ ന മാനയന്തീ മാനനീയേ, ന ഉപതിട്ഠന്തി ഗുരുദസ്സനേപി അനത്ഥകായാ സാന്തരീത, വിസയോ പഭോഗസുഖാതി അപഹസന്തി യതിനോ? ജരാഭി ഭവപലപിമിതി ന സുണ്ണന്തി വുദ്ധജനുപദേസം, അത്തനോ പത്താ പരിഭവോതി ഉസുസന്തി സചിവോ പഹേസസ്സ, കുഞ്ജന്തി ഏകന്ത ഹിതവാദിനം ഏവമാദിനാ കാകണേന ബഹുനം ദോസാനം മാകര ഭൂതംരജ്ജീവിഭവം അയം ന ഇച്ഛാമീ'തി അപോച.

൩൯. അഥ മഹാജനേന സാദര മജ്ജേയസിതോ മഹാസങ്ഘോ കുമാരഭിമുഖോ ഹുത്വാ “മഹാഭാഗയേയ്യ! മനച്ചുചുകേ ലഗ്ഗിതാജലുക തിക്ഖവധസന്നേനതത്ഥ വേദനുപ്പാദയന്തി ലോഹിതമേവ ആകഡ്ഢതി, ദാരകോ പന കോമലേന മുഖപുടനേമാതു സുഖസത്തം ഉപ്പാദയന്തോ വീരമേവ അവ്ഹേതി.

൪൦. ഏവമേവ രജ്ജവിഭവം പത്തോ അധീരോ ബാലോ ബഹും അപുണ്ണമേവ സഞ്ചിണാനി, മേധാവി ധീരപുരിസോ പന ആയുസങ്ഖാരസ്സ ദുബ്ബലത്തഞ്ച ധനസഞ്ചയസ്സ നിസ്സാരത്തഞ്ച പത്തായ ഉപ പരിക്ഖിതാ ദസ കുസലകമ്മാനി പുരേന്തോ താദിസേന മഹതാ ഭോഗക്ഖണ്ഡേന മഹന്തം കുസലരാസിം ഉപചിണാതി, തഥസികതാധി കാരോ മഹാസത്തയുരണ്ഡരോ, എതാദിസം പുണ്ണായതന്ദ്രാനം ലദ്ധാ ധമ്മേന സമ്മേന ലോകം പരിപാലേന്തോ സുഗതസാസനം പഗ്ഗണ്ഹന്തോ ദാനപാരമിക്കോടിപ്പത്തം കത്വാ പച്ഛാ അഭിനിക്ഖമണഞ്ച കരോന്തോ ബോധിപക്ഖിയധമ്മേ പരിപാചേഹീ'തി അനുസാസി.

൪൧. അഥ സോ മഹജ്ജയാസയോ പുരിസവരോ മഹാസങ്ഘസ്സ അനുസാസനിം മദിതു മസമണ്ഡോ അധിവാസേസീ. അനന്തരഞ്ച മഹാജനകായോ സങ്ഘസ്സ അനുത്തായ സകലം സീലദീപം ഏകച്ഛത്തം കത്വാ അഭിസിഞ്ചിയ ധമ്മിക സിരിസങ്ഘബോധിരാജാതി വോഹാരം പട്ഠപേസി ഗോഠാഭയഞ്ച സേനാപതിട്ഠാനേ ഠപേസി.

൪൨. ദാനം അദാ ധാരയി നിച്ഛസീലം,
വഹീ തിതിക്ഖം ഭജി അപ്പമാദം;
പജാ ഹിതജ്ജയാസയ സോമ്മരൂപോ,
ധമ്മോ ച സോ വിഗ്ഗഭവാ വിരോചി.

രൂപവിത്തായ ലോകസ്സു ഹി സോ സഭാവം,
പധാനവത്താനു ഗതിപ്പധാനം;
നിയാതുകാമോ ജന്താസു ധമ്മം,
സയമ്പി ധമ്മാ വരണമ്ഹി സത്തോ.

ഇതി രജ്ജാഭിസേക പരിച്ഛേദോ ചതുര്മോ.

൪൪. സോ രാജാ മഹാ വിഹാരേ മഹഗ്ഘ മഹാവിസാലം സലാകഗ്ഗം കാരാപേത്യാ
അനേകസഹസ്സാനം ഭിക്ഖുനം നിച്ചം സലാക ഭത്തം പട്ഠപേസി. മാതുലമഹാമേരസ്സഞ്ച സകനാമ
ധേയ്യേന മഹന്തം പരിവേണ വിഹാരം കാരാപേത്യാ അനേകേഹി കപ്പിയഭണ്ഡേഹി സദ്ധിം
സപരിവാര വേണാ കാനി ഗാമക്ഖേത്താനി സന്ധസപരിഭോഗാരഹാനി കത്വാ ദാപേസി സത്തമേവ
നിസീമകാലേ രഹോഗതോ മഹാബോധിസത്തസ്സ ദുക്കരചരിതാനി സല്ലക്ഖേന്തോ താദിസാപദാനം
അത്തനി സമ്പാദേതുമാസിംസി. തമാ ഹി

൪൫. ദേഹീതി വത്സുമസുകം ഗദിതോത്ഥികേഹി,
നാലം കമേതുമ്ഹ നത്ഥി ന ദേമിച്ചാതി;
ചിത്തേ മഹാകരുണായ പഹടാവകാസാവ,
ദുരംജഗാമ വിയ തസ്സ ഭവത്സു തണ്ഹാ.

ഏവമമ്ഹാകം ബോധിസത്തസ്സ വിയ ബാഹിര വത്സുപരിച്ചാഗമഹുസ്സവോ കദാ മേ
ഭവിസ്സതീതി ച,

൪൬. ആനീയതേ നിസിത സത്ഥനിപാതനേന,
നിക്കഡ്ഢതേ ച മുഹു ദാഹ്വായരത്യാ;
ഏവം പുനപ്പുന ഗതാഗതവേഗവിനം,
ദുക്ഖം ന തസ്സ ഹദയം വത പീളയിത്ഥ.

ഏവം കിരസ്സ മഹാസത്തസ്സ മംസ ലോഹിതാദി അജ്ജ്ഞാതീകവത്സുദാനസമയേ ദുക്ഖവേദനാ
മനം ന സമ്ബാധേസി. മമാപി ഊദിസം അജ്ജ്ഞാതീക ദാനമഹാമദ്ഗലം കദാ ഭവിസ്സതീതി ച.

൪൭. സോ സംഖപാലഭൂജഗോ വിസവേഗവാപി,
സീലസ്സ ഭേദനഭയേന അകുപ്പമാനോ;
ഇച്ഛം സദേഹഹരവാഭിജ്ഞേ ദയായ,
ഗന്തും സയം അപദതായ സുസോചന്തും.

ഏവം സീല രക്ഖനാപദാനസിരിം കദാ വിണ്ഠാമീതി ച,

൪൮. പിവേയ്യ മത്തം അമതഞ്ച ബാലോ,
വുദ്ധിം ഗതോ സോവ ജിഗുച്ഛിതേ തം;
സ ജാതു ഏവം അനുഭൂയ രജ്ജം,
ഞാണസ്സ പാകേ സതതം ജഹാതി.

ഏവം മയാപി അചിരസ്സേവ അവസ്സം അഭിനിക്ഖമനം കാതഞ്ചന്തി ച,

൪൯. സോ സേനകോ ദിജപസിബ്ബകസായിസപ്പം,
അത്താസി ദോസകലുസായ ധിയാബ്ഭുതംതം;
കാ വണ്ണനാസ്സ ഖലു ദോസവിനിഗ്ഗതായ,
സബ്ബത്തുതായ ദസപാരമിസാധിതായ.

ഏവംവിധാ കല്യാനഞാണസമ്പത്തി കദാ മേ സമിജ്ജ്യിസ്സതീതി ച,

൫൦. വാലേന സോ കിസകലണ്ഢകജാതിയമ്പി,
ഉസ്സിഞ്ചിതും സലിലമുസ്സഹി സാഗരസ്സ;
തം മുദ്ധതായ ന ഭവേ മതിയാ മഹന്യാ,
സമ്പാദനായ ഭിമതസ്സ സമത്ഥതായ.

ഏവം വിധായ വീരിയപാരമിയാ കദാ ഭാജനം ഭവിസ്സാമിതി ച

൫൧. കലാബുരാജേന ഹി ഖന്തിവാദി,
വധം വിധായാപി അതിത്തകേന;
ഹതേ പദേനോരസി ഖന്തിസോധേ,

സോ കൂടസസ്യിഗൃഹണം ബുബോധ.

ഏവം വിധായ വത്തിപാരമിയാ അത്താനം കദാ അലംകരിസ്സാമിതി ച

൨൨. മിച്ഛാഭിയോഗം ന സഹിംസു തസ്സ,
രാമാഭിയാനസ്സപി പാദുകായോ;
സച്ചഞ്ചയാ നാഞ്ഞമഭാസിധീരോ,
സോ സച്ചസസ്യോ ചതുസച്ചവാദീ.

അഹമ്പി ഈദിസേന സച്ചപാരമിതാബലേന സബ്ബലോകസ്സ ചതു സച്ചാവ ബോധന സമത്ഥോ കദാ ഭവിസ്സാമിതി ച

൨൩. സോ മുഗപക്ഖ വിദിതോ സിരിഭീരുകായ,
മുകാദികം വതവിധിം സമധിട്ഠഹിതാ;
തം താദിസ അനുഭവം അസഹമ്പി ദുക്ഖം,
യാവാഭിനിക്ഖമ്മഭേദി അധിട്ഠിതംനോ.

ഏവം മ മാപി അധിട്ഠാന പാരമിതായ പാരിപൂരീ കദാ ഭവിസ്സതീതി ച

൨൪. മേത്താനുഭാവേന സ ലോമഹംസോ,
പേമാനുബദ്ധേന സബ്ബികരോത്തോ;
സത്തേ സമത്തേപി ച നിച്ചവേരീ,
സദും വിരുദ്ധത്ഥമകാസി ധീരോ.

അഹമ്പി ഏവംവിധായ മേത്താപാരമിതായ കോടിപ്പത്തോ കദാ ഭവിസ്സാമിതി ച.

൨൫. സോ ഏകരാജാ വിദിതോ സമചിത്തതായ,
മാനാവമാന നകരേസു തുലാസരൂപോ;
തോസഞ്ച രോസമനുപേച്ച ഭജീ ഉപേക്ഖം,
സബ്ബത്ഥ പീതിവികതീ ഹതചേതനോവ.

ഏവം അഹപ്പി ഉപക്ഖാപാരമിതായ കദാ സബ്ബസാധാരണോഭവിസ്സാമിതി ച നിച്ചം ചിന്തേസി.

ഇതി പാരമിതാസിംസന പരിച്ഛേദോ പഞ്ചമോ.

൨൬. ഏവമനവജ്ജയമ്മേന രജ്ജം കാരേന്തേ തസ്ഥിം കദാചി കേനചിപജാനം അകുസല വിപാകേന-

ജര പിറഭാരക്കന്തവങ്കോരുജാണു,
സജല ജലദ കുടാകാരഘോരോരുകായോ;
കുടിലകഠിനദാഠാകോടിസസ്ഥിദട്ഠഹണ്ഡോ,
നവദിവസകരക്ഖോ രക്ഖസോദിപമാഗ.

൨൭. സോ തേസു തേസു ഗാമപരിയന്തേസു നിസീദതി, യേ യേ മനുസ്സാ തമാഗമ്മ തം
രത്തക്ഖമുദീക്ഖന്തി തേസം അക്ഖിനി രത്താനി ഭവന്തി. തം ഖണ്ഡേയവ രത്തക്ഖമാരകോ നാമ
ജരരോഗോ പാതുഭവിതാ മാരേതി.

൨൮. സോ യക്ഖോ മതമതേ നിരാസങ്കേ ഖാദതി. തം യക്ഖം അദസ്സാപി യേ യേ നരാ
തേനാതുരാ തേ തേ പസ്സന്തി, തേപി സോ രോഗോ ആവിസതി. ഏവം ന ചിരാനവയക്ഖഭയേന
രോഗേന ച ജനപദോ വിരലജനോ ജാതോ.

൨൯. രാജാ തം പവത്തിം സുത്ഥാമയി രജ്ജം കാരേന്തേ പജാനം ഈദിസസ്സ ഭയസ്സ ഉപ്പജ്ജന
അനനുച്ഛവികന്തി മഞ്ഞമാനോ തദഹേവ അട്ഠംഗ സീലം സ്വാദിയിത്ഥാ അത്തനാ നിച്ചം
കരീയമാനാനി ദസകുസലകമ്മാനി അനുസ്സരിത്ഥാ അഹം ധമ്മവിജയി ഭവിസ്സാമിതി തംരക്ഖസം
ആദിസ്വാ ന ഉട്ഠഹിസ്സാമിതി ദള്ഠഹതരം അധിട്ഠായ വാസഗബ്ഭേ സയി. തസ്സ തേന ആചാര
ധമ്മതേജേന രാജാനുഭാവേന ച സോ രക്ഖസോ സന്തത്തോ ഉത്തസിത്ഥാ ഖണ്ഡി റാതും
അസഹന്തോ ആകാസേനാ ഗന്ത്വാ ബലവപച്ചുസ സമയേ അന്തോഗബ്ഭം പവിസിതുമസക്കോന്തോ
ബാഹിരേ റത്ഥാ രഞ്ജത്താ അത്താനം ദസ്സേസി. രഞ്ജത്താ ച കോസിത്ഥന്തി പൂട്ഠോ ആഹ. രത്തക്ഖോ
നാമാഹം രക്ഖസോ ദുരജനപദേസ്ഥിഠിതോ, അഹം ഖണ്ഡി റാതും അസക്കോന്തോ തവാനുഭാവേന
ബദ്ധോവിയഹുത്ഥാ ഇധാനീതോ? ഭായാമി ദേവ തവ ദസ്സനന്തി."

നൂ. അഥ രാജാ സയനതോ വുട്ഠഹിത്വാ സീഹപഞ്ജരം വിവരിത്വാ ഓലോകേത്വാ അരേ! ജമ്മ! മമ വിസയഗതേ മനുസ്സേ കസ്മാ? ഖാദയീതി. മഹാരാജ തവ വിസയേ മയാ മാരേത്വാ ഏകോപി ഖാദിതോ നത്ഥി, അപിതുമതകലേബരം സോനസിഗാലാദീനം സാധാരണ ഭക്ഖഭൂതം ഖാദാമി, ന മേ കോചി അപരാധോ അത്ഥി, അത്ഥി ചേ രാജദണ്ഡോ മയി വിധീയത്സു'തി വത്വാ പവേധമാനോ നിച്ഛലഭാവേന ഠാതും അസക്കോന്തോ ഭയവേഗേന ജാതലോമഹംസോ സാനുനയമേവ മാഹ. "ദേവസ്സ രട്ഠംമിതം ധനയഞ്ഞ സമിദ്ധിസമ്പുണ്ണം ദേവസ്സ ധന വസ്സേന സമ്പുണ്ണമാനോ രഥാ മനുസ്സാ, ഇദാനി യാചകാപി ബഹുതരാ ന ഹോന്തി, അഹ മീദിസം രട്ഠം പത്യാപി അലദ്ധഗോചരോ അപരിപുണ്ണമനോരഥോ ജതോ പിപാസിതോവ ഹുത്വാ ദീന ഭാവേന ജീവികം കപ്പേമി, തഥാ ഹുദിസം ഭയം പത്തോമ്ഹി അഭയം മേ ദേഹി മഹാരാജാ'തി.

നൂ. അഥ രാജാ തസ്സ ദീനവചനം സുത്വാ കരുണായ കമ്പിതഹദയോ "മാ ഭായിത്വം രക്ഖസ! അഭയം തേ ദമ്മി ഇച്ഛിതം തേവദാ"തി ആഹ. ഏവം രഞ്ഞോച രക്ഖസ്സ ച അഞ്ഞമഞ്ഞേഹി സദ്ധിം സല്ലപന്നാനം സദു സുത്വാ അന്തോഗതാ അനുചരാ രാജാനം പരിവാരേസു, അഥ കമാനുകമായ രക്ഖസോ "അഗതോ രഞ്ഞാ സദ്ധിം സല്ലപതീ"തി സുത്വാ സബ്ബേ അമച്ചാ ച നാഗരാ ച സേനാ ച സന്നിപതിത്വാ രാജങ്ഗലഞ്ച രാജ ഭവനഞ്ച പൂരേത്വാ അരുണേ ഉഗ്ഗച്ഛന്തേ മഹന്തം കോലാഹലമകംസു.

നൂ. അഥ സോരക്ഖസോ സന്നിപതിതംചതുരങ്ഗബലഞ്ച ആയുധ ഹത്ഥം അനേക സഹസ്സയോധബലഞ്ച ദിസാ അതിവിയഭീതോ ഠാതുഞ്ച രഞ്ഞോ ആണത്തിബലേന ഗത്തുഞ്ച കിമപി ഭാണിതുഞ്ച ന സക്കോതി, രാജാ തദവത്ഥം തം ദിസാ ലദ്ധാഭയോസി ഇമച്ഛിതം തേ കഥേഹി'തി ആഹ, ധമ്മികോ രാജാ ന മേ കിഞ്ചി ഭയം ഉപ്പാദേസ്സതിതി തത്ത്വാ രാജാനമേവ മാഹ "ദേവോ ജാനാതിയേവ സബ്ബേസം സത്താനം ആഹരട്ഠിതികതം, തഥാഹി ഉദ്ധലോകവാസിനോ ദേവ സുധാഭോജനേന പിണിതാ ജീവന്തി, അധേ ലോകവാസിനേ നാഗാ ഭേകഭോജനേന സുഹിതാ വസന്തി മനുസ്സാ ഖജ്ജകാദിനാനാവിധേന ആഹാരജാതേന പിണിതാ ജീവന്തി. അമ്ഹാദിസാ യക്ഖ രക്ഖസാദയോ പന മംസലോഹി സസ്സാദതോ തുസ്സന്തി? തേസഹ മഞ്ഞതരോ ചരാതേ ച പിപാസിതേ ച താദിസം കരുണാപരായണം മഹാപുരിസം ദിസാപി അപരിപുണ്ണമനോരതോ മങ്ഗഭാഗയേയോ സോചാമി"തി ആഹ.

നൂ. തനുച്ഛമവോച "മതകലേബരാനി ഖാദിത്വാ വസാമി"തി സച്ചം മഹാരാജ! മതസരീരം സുക്ഖപണ്ണം വിയ നീരസം കിം മേതായ ദുജ്ജവികായ പസീദ ദേവ! വരം മേ ദേഹി നവ വിസയേമിത മനുസ്സോ ഏകോ ജനപദോ ഗോചരത്ഥായ മേ ദിയതു, തത്ഥ മനുസ്സാനം അനപഗത്യുഹവേഗം ജീവരുധിരഞ്ച ജീവമം സഞ്ച ഖാദിത്വാ ചിരം സുഖേന ജീവിതും സക്കാ'തി ആഹ. അഥ രാജാ അരേപാപിമ! രക്ഖസ! നാഹം പാണവധം അനുജാനിസ്സാമി ചജേതം തവ ഗാഹവികാരന്തി. "തേനഹി ദിനേ ദിനേ ഏകം മനുസ്സബലിംദേഹി"തി. ജീവബലിമേകമ്പി ന ദേമീതി വുത്തേ "സച്ച മേനം മംദിസാന കപ്പ രുക്ഖാപി അവകേസിനോ ജായന്തിതി ഹാ ഹതോസ്ഥി കിമഹം കരോമി"തി വിസാദ ദിനയനോ ദുമ്മുഖോ ദോമനസ്സപ്പത്തോ അപ്പടിഹാനോ അട്ഠാസി.

നൂ. അഥ തസ്സ നരിണ്ദസ്സ കരുണാഭൂയസി തഹിം ജായമാനാ മനോതസ്സ വിരത്യാ വ്യാകുലം അകാസി. അഥ രാജാ ഏവം പരി വിതക്കേസി.

നൂ. നാനുസ്സരാമി വത യാചിതു മാഗതാനം,
ഇച്ഛാവിഘാത പരിതാപ ഹതജ്ജുതീതി;
ഹേമന്ത നിബ്ബഹിമമാരുത നിസ്സിരീക,
പങ്കേരുഭേഹി സദിസാനി മുഖാനി ജാതു.

നൂ. ഏതസ്സ രക്ഖസ്സ പരേസം ദുക്ഖമാ പാദയിതും ന കദാചി സക്കാ, അഹഞ്ച അജ്ഞാതീക ദാനം കദാദസ്സാമിതി പത്ഥേമി, തദിദം പത്തകകാലം ജാതം, സക സരീരസ്സ അഹമേവ ഇസ്സരോ, മമ മംസലോഹിതേന ഏതം സന്തപ്പയാമീതി കത നിച്ഛയോ അമച്ചേ ആമന്തേത്വാ ഏവമാഹ.

നൂ. ഇമം സരത്തം പിയിതം സരീരം,
ധാരേമി ലോകസ്സ ഹിതത്ഥ മേവ;
അജ്ജാതിമേയ്യന്ത മുപേതി തഞ്ചേ,
അതോ പരം കിം പിയ മത്ഥി മയ്ഹം.

അമച്ചാ ഏവമാഹംസു ഏകസ്സ രക്ഖസ്സ അത്ഥായ സകല ലോകം അനാമികത്തു മിച്ഛതോ കോയം ധമ്മ മഗ്ഗോ ദേവസ്സ അഥ രാജാ ഏവമാഹ.

നൂ. ഏവച്ചോ പഹോഗസ്സ ധനസ്സ ചാപി,

ന യാചകേ ദർഘ മഹം ലഭാമി;
ഏവം വിധം അത്ഥി ജനന്തു ലഭും,
ന ദേവതാ രാധനായപി സക്കാ.

൬൯. അപേമ തുമ്പേ ന മേ ദാനന്തരായം കരോമാ'തി ആഹ. അഥ അമച്ചാ യദിചായം
നിച്ഛയോ അപരിച്ചജനീയോ അമ്ഹേസു ഏകേക മേവ ദിനേ ദിനേ രക്വസ്സ ബലികമ്മായ
ഹോതുതി ആഹംസു. അഥ രാജാ “അഹമേവ ജീവന്തോ ഏവം നാനാജാനിസ്സാമി”തി സല്ലകത്തം
സീഘം ഏത്ഥ ആനേഹിതി സംവിധഹി. അഥ തത്ഥ സമാഗതാ സഞ്ചേ ജനാ തം പവത്തിം സുതാ
തസ്സ ഗുണേ അനുരത്താ സോകേന കമ്പമാനാ തഹിം പതിട്ഠിതേന പടിഘേന അതി കൂലാ വിസും
വിസും ഏവമാഹംസു.

൭൦. ഏസോ രക്വസോ സീസച്ഛേദമരഹതിതി കേചി, കാല മേഘ സദിസ മേതസ്സ മഹാ സരീരം
അനേക സതാനം സരാനം തുണിരഭാവം നേതുമരഹതിതി കേചി, അനേകേസം വേപന സത്ഥാനം
ലക്ഖഭാവം മുപനേതും യുത്തമിതി ച പരേ, അസികദലികീലായ വജ്ജേയായമിതി അഞ്ഠ്ഞോ
തേലചോലേന വേരോതാ മഹതാ പാവകേന ഉജ്ജാലേതാ ദഹിതബ്ബായമിതി അപരേ, ഇദം സബ്ബം
രാജാനന്തു ജാനാതി. ഇമം അസപ്പുരിസം ജീവഗാഹം ഗഹേതാ രജ്ജുഹി ഗുളപിണ്ഡവേറനം
വേരോതാ ബണ്ഡനാഗാരേ പക്ഖിപി തബ്ബന്തി അഞ്ഠേ ഏവമേവം തത്ഥ ബഹുധാ കമേന്താനം
കടുക്കരം വധവിധാനം യക്ഖോ സുതാ തസീതോ മിലിതക്ഖമതദേഹോ വിയ നിച്ഛലോവ റിതോ,
അഥ സോ രാജാ “ഏഹി സഖേ രക്വസ! മഹോപകാര കരണ ഭൂത!

൭൧. ദേയ്യഞ്ച ദാനപ്പവനഞ്ചചിത്തം,
അത്ഥി തുവം ലോഹിത മംസകാമീ;
സമേതു മേതം ഹിതായ ദുരാപം,
മനോ രഥോ സിജ്ഞതു നോ ഉഭിന്നന്തി.

വതാ “മമ സരീരതോ ദീയമാനം ജീവമംസം ജീവരുധിരഞ്ച മയി അനുഗൃഹേന സമ്പടിച്ഛാ'തി
രക്വസ്സ വതാ സല്ലകത്താഭിമുഖം ദക്ഖിണബാഹും പസാരേസി മംസകത്തനായ.

൭൨. അഥ സോ യക്ഖോ ഉഭോ കണ്ണേ പിധായ സന്തം പാപം പടിഹതമമംഗലം രഞ്ഠോ
സോത്ഥി ഭവതു, കിമിദമാപതിതം മഹതാ മേ പാപ വിപാകേന ജീവതു മിച്ഛതോ
വിസഭോജനമിച്ച, ആതപതിലന്തസ്സ ദാവഗ്ഗി പരിക്ഖേപോ വിയ ച യദി ഞാദിസോ മേ സംകപ്പ
മഹാരാജേ സമുജ്ജോ യേയ്യ ദേവ ദണ്ഡോ മേ സിരസി അദ്ധാ പതതുതി, ലോകപാലാപി മേ
സീസം ഛരിദ്ദന്തി നാഹ മേവം വിധമപരാധം കരിസ്സാമി'തി ന സമ്പടിച്ഛി,

൭൩. അഥ രാജാ തേന ഹി യക്ഖ! “കിം തേ മയാ കാതബ്ബന്തി'തി ആഹ. അഥ സോ രക്വസോ
മഹാജനാനം വധ വിധാനേന രഞ്ഠോ ആനായ ച ഭീതോ സന്തത്തോ “ദേവ! നാഹ മഞ്ഠം
പത്ഥയാമി കിന്തു ഇതോപ്പഭൂതി രാജാരഹേന ഭോജനേന ഗാമേ ഗാമേ ഉപഹാരബലിം
ലഭുകാമോമ്ഹി'തി ആഹ അഥ രാജാ “ഏവം കരോന്തു രട്ഠവാസിനോ”തി നഗരേവ സകല രട്ഠോ
ച ഭേരിം ചരാപേതാ പാനാതിപാത വിരമണായ ഓവദിതാ നം യക്ഖം ഉയ്യോജേസി.

ഇതി രത്തക്ഖിദമന പരിച്ഛേദോ ഛരട്ഠോ.

അഥ കദാചി വസ്സാധികതാനം ദേവതാനം പമാദേന അവഗൃഹോ പാതുരഹോസി.

൭൪. നിദാഘവേഗേന രവി പതാപി,
ഉണ്ഹാഭിതത്താ പചനോ ബരോ ച;
ജരാതുരേവാസിസിരാ ധരാ ച,
പിവിംസു തേ സബ്ബധി സബ്ബിമ മ്ബു.

൭൫. അനേതാഭുസുണേഹന വിപച്ചമാന,
സനീസ്സനമേഭാഹരിതേവ വാടീ;
തിബ്ബാതപക്കത്തവനന്തരാജീ,
രുനാകുലാ ഖായതി വീരികാനം.

൭൬. വസ്സാനകാലേപി പഭാകരസ്സ,
പതാപസന്താപിതമന്തലിക്ഖം;
സമാചിതം പണ്ഡരവാരിദേഹി,
സവണ്ദനാലേപമിവാതിരോചി.

൧൧. ഏവം മഹതാ ഗിമ്ഹവിപ്ഫുരണേന നദീതളാകസോബ്ഭാദീസു സികതാകദ്രമാവസേസം
സോസിതേസു കേദാരേസു മത സസ്സേസു ബഹുധാ ഏളിതഭൂമിഭാഗേസു സലിലഭാവേന കിലന്തേസു
മിഗപക്ഖിസു തം പവത്തിം സുതാ രാജ കരുണായ കമ്പിതഹദയോ അട്ഠംഗസീലം സമാദിയിത്വാ
മഹാചേതിയങ്ഗണമാഗമ്മ യാവ ദേവോ സബ്ബത്ഥ വിത്ഥ താഹി സലിലധാരാഹി സകല ലങ്കാദീപം
പിന്നേന്തോ വസ്സം വസ്സിത്വാ മഹതാ ഉദകപ്പവാഹേന മം ന പ്ലവയിസ്സതി മരമാനോപി താവ ന
ഉട്ഠഹിസ്സാമിതി ദള്ഘതരം അധിട്ഠായ തത്ഥ സിലാപത്ഥരേ സയി.

൧൨. തംഖണേ തസ്സ രഞ്ഞേ ധമ്മതേജേന ചകിതാനം ഗുണപ്പബണ്ഡേന ച പസന്താനം
ദേവനാഗയക്ഖാനം ആനുഭാവേന സമന്തതോ വസ്സവലാഹകാ ഉട്ഠഹിംസു തമാ ഹി.

൧൩. ദീഘാമിനന്താവ ദിസാപയാമം,
വിത്ഥാരയന്താവ തമം സിഖാഹീ;
ഛായാ ഗിരീനം വിയ കാളമേഘാ.

൧൪. ഗമ്ഭീരധീരത്ഥനിതാ പയോദാ,
തഹിം തഹിം വസ്സിതുമാരഭിംസു;
സമുന്നദത്താ സിഖിനോ കലാപം,
സണ്ധാരയും ജത്തമിച്ചുത്തമണിഗേ.

൧൫. മുത്താകലാപാ വിയ തേഹി മുത്താ,
ലമ്ബിംസു ധാരാ പസമിംസു രേണു;
ഗണ്ഡോ സുഭോ മേദിനിയാവചാര,
വിതഞ്ഞമാനോ ജലദാനിലേന.

൧൬. ജുതീഹി ജമ്ബുനദപിപ്ഫരാഹി,
മുഹും ദിസന്തേ അനുര ജയന്തി;
മേഘസ്സനാളിതൂരിയാനുയാതാ,
വിജ്ജുല്ലതാ നച്ചമിവാചരിംസു.

൧൭. കോധേന രത്താ വിയ തമ്ബവണ്ണാ,
നിനാദവന്തോ ജയപീതിയാവ;
ഗവേസമാനാ വിയ ഗിമ്ഹവേരിം,
വ്യാപിംസു സബ്ബത്ഥ തദാ മഹോഘാ.

൧൮. ഏവംവിധേ വസ്സേ പവത്തേസി രാജാ നമം മഹോഘോ ഉപ്പിലാപധീതി ന ഉട്ഠാസിയേവ
അഥ അമച്ചാ ചേതിയങ്ഗണേ ജലനിഗൃമപണാലിയോ മകേസേ അന്തോ സന്ധുണ്ണവാരിപൂരോ
രാജാനം ഉപ്പിലാപേസി. അഥ സോ ഉട്ഠായ ചേതിയസ്സ മഹുസ്സവാ വിധായ രാജഭവനമേവ ഗതോ.

൧൯. തതോ അദണ്ഡേന അസത്ഥേന രജ്ജമനുസാസതോ രഞ്ഞോ അച്ചന്തമുദ്രമാനസത്തം വിദിത്വാ
ഉന്നളാ കേചി മനുസ്സാ ഗാമവിലോപാദികം ആചരന്താ ചോരാ അഹേസും തം സുതാ രാജാ തേ
ചോരേ ജീവഗാഹം ഗാഹാപേത്വാ ബണ്ഡനാഗാരേ വിപിത്വാ രഹസി തേസം രതനഹിരഞ്ഞാദികം
ദത്വാ മാ ഏവം കരോമാതി ഓവദിത്വാ പലാപേത്വാ രത്തിയം ആമകസുസാനതോ ഛരവരൂപേ
ആന്തേത്വാ ചോരഹിംസംകാരേന്തോ വിയ അഗ്ഗിനാ ഉത്താപേത്വാ നഗരതോ ബഹി വിപാപേസി
ഏവം ചോരഭയദാ അപന്തേത്വാ ഏകദാ ഏവം ചിന്തേസി.

൨൦. കിമന്നേന രജ്ജവിഭവേന, ഇന്ദ്രം പരിപുണ്ണം സകോസം സപരജനം സഹോരോധം സാമച്ചം
സഖവാഹനം രജ്ജം കസ്സചി ദാനരൂപേന ദത്വാ വനം പവിസിത്വാ സീലം സമാദായ കായവിവേകം
ചിത്തവിവേകദ സമ്പാദേതും വട്ടതിതി അഭിനിക്ഖമന്നേ രതിം ജന്നേസി. തദാ ഗോഠാഭയോപി
ഏവരൂപം പാപവിതക്കം ഉപ്പാദേസി. ഏസ രാജാ ധമ്മികോ സദാചാരകുസലോ പതിദിവസം
വീധീയമാനേഹി ദസവിധകുസലകമ്മേഹി ആയുസംഖാരോപിസ്സ വഡ്ഡതി ഉപപിളകകമ്മാനിച്ച
ദുരമപയന്തി. തതോയേവ ചിരതരം ജീവിസ്സതി ഏതസ്സ അച്ചയേന കദാഹം രജ്ജം ലഭിസ്സാമി രജ്ജം
പത്യാപി വഡതരോ ആഹം യുവജനസേവനീയം വിസയസുഖം കമ്മമനുഭവിസ്സാമി സീഘമിമം
ഇതോ പലാപേത്വാ രജ്ജേ പതിഹിസ്സാമിതി ചിന്തേത്വാ ബഹും സാരധനമാദായ ഉത്തരദാരതോ
നിക്ഖമിത്വാ പൂബ്ബചോരേ സന്നിപാതേത്വാ ബലകായം ഗഹേത്വാ ആഗമ്മ നഗരദാരം ഗണ്ഹി തം
പവത്തിം സുതാ രാജാ “രജ്ജം കസ്സചിദത്വാ അഭിനിക്ഖമന്നം കരിസ്സാമിതി കതസന്നിട്ഠാനസ്സ മമ
അയം കേനചി ദേവാനുഭാവേന സന്നിധാപിതോ മഞ്ഞേ അമച്ചാ മയം അന്നമതാപി
പുരായുജ്ജയിതുമാര ഭന്തി ഏവം സതി മം നിസ്സായ ഉഭയപക്ഖഗതസ്സ മഹാജന്നസ്സ വിപുലം
ദുക്ഖം “ഭവിസ്സതി കിമന്നേന രജ്ജേന ഫലം രജ്ജം തസ്സേവ ദിന്നം ഹോതു”തി വത്വാ കംചി

അജാനാപേത്യാ പരിസ്താവനമത്തം ഗഹേത്യാ ദുഷ്ടക്വിയമാനവേസോ ദക്ഖിണദാരേണ നിക്ഖമിത്വാ മലയദേശം ഗച്ഛന്തോ

പ്രസദാസനുട്ഠിച്ചിത്താനം സക്കാ സബ്ബത്ഥ ജീവിതു;
കുത്ര നാമ ന വിജ്ജന്തി ഫലമുലജല്ലായാ.

പ്രവൃ. ഇതി ചിന്തയന്തോ കമേന ഗത്വാ ഹത്ഥവനഗല്ലം നാമ മഹന്തം അരഞ്ഞായന്തം പാവിസി, അവിരലപവാലകുസുമഫലസംജനവിസാലസാഖാമണ്ഡലേഹി ഉച്ചാവചേഹി പനസ്സഹകാരകപിത്ഥ തിബ്ബരുജമ്ബിരജമ്ബുവിഭിത കാമലക ഭരിത കതിരീടകസാലസരലവകുല പുന്നാഗ നാഗകന്ദമ്ബകാസോക നീപചമ്പക ഭിന്താലതാലപ്പഭൂതിഹി വിവിധതരുഗണേഹി സമാകിണ്ണം വിപുലവിമലസിലുച്ചയപരിയപരിയന്തസങ്ഹതനദീസമ്ഭേദതിത്ഥോപസംകന്ത വിവിധമിഗയുമവിഹഗവഗ്ഗനിസേവിതം മഹേസക്ഖ ദേവതാധിഗൃഹീതം നണ്ദനവനകമനീയം സുളഭമുലഫലസലില സുഖോപഭോഗരമണീയ തം മഹാ കാന്നം ഓലോകേത്യാ ഇദം മേ തപോവനം ഭവിതുമരഹതിതി കതാലയോ കായവിവേകചിത്തവിവേകാനം ലാഭേന ഏകഗൃമാനസോ മേത്താവിഹാരമനുയുജന്തോവണ്ണജീവികായ സംജനിതസന്തോസവിപ്ഫരണപിനീതകായോ വാസം കപ്പേതി.

ഇതി അഭിനിക്ഖമനപരിച്ഛേദോ സത്തമോ.

വൃന്. ഗോഠാഭയോപി രജ്ജം പത്യാ കതിപാഹച്ചയേന “മമ ചണ്ഡതായ വീരന്തോ പജാവഗ്ഗോ മനം പവിട്ഠം സങ്ഘബ്ബോധിം ആന്തേത്യാ രജ്ജം കാരേത്വം കദാചി ഉസ്സഹതീ”തി സംജാതപരിസങ്കോ തം മാരാപേതും വട്ടതീതി അഭിസണ്ഡായ “സങ്ഘബ്ബോധിരന്തോ യോ സീസം ആന്തേസ്സതി തസ്സ സഹസ്സം പാരിതോസികധനന്തി നഗരേ ഭേരിം ചരാപേസി. തതോ മലയദേശസികോ കോചി ദുഗ്ഗതപുരിസോ അത്തനോ കച്ചേന പുടഭത്ത ആദായ വന മഗ്ഗേന ഗച്ഛന്തോ ഭോജന വേലായ സോണ്ഡിസമീപേ നിസിന്നം സങ്ഘബ്ബോധിരാജാനം ദിസാ തസ്സ ആകപ്പേന പസന്നഹദയോ ഭത്തേന തം നിമന്തേസി രാജാ തം നസമ്പടിച്ഛി. സോ പുരിസോനാഹം നിഹീന ജാതിയം ജാതോ ന പാണവധം ജീവികായ ജീവന്തോ കേവട്ടോ വാ ലുദുകോ വാ ഭവാമി അഥ കോ ഉത്തമ വണ്ണേഹി പരിഭോഗാരഹേ വംസേ സഞ്ജാതോമ്ഹി മമ സന്തകമിദം ഭത്തം ഭോത്തുമരഭതി കല്ല്യാണ ധമ്മികോതി തം പുനപ്പുന യാചി. അഥ രാജാ

ന്മ. ചരായയ ഗേഹം സാധായ സേയ്യം വത്ഥം തചേനച;
അസന്നം മലപത്തേഹി സായേന്തി തരവോ മമ.

ന്മ. ഏവം സമ്പന്ന ഭോഗസ്സ ന തണ്ഹാ പരസന്തകേ;
തവ ജച്ചാദിമുദിസ്സ ഗരഹാ മമ ന വിജ്ജതീതി.

വത്യാ ന ഇച്ഛി ഏവ.

ന്മ. അഥ സോ പുരിസോ ഭൂമിയം നിപജ്ജനമസ്സമാനോ നിബന്ധിത്വ യാചി. തതോ തസ്സ നിബണ്ഡനം നിവാരേതുമസക്കോന്തോ സഗാരവം സോപചാരം ദീയമാനം ഭത്തഞ്ച സകപരിസ്താവനപരിപുതപാനീയഞ്ചാ പരിഭുഞ്ജിത്വാ ഹത്ഥമുഖയോവന്നേന പരിസമത്ത ഭത്ത കിച്ചോ അന്നോഹം കതുപകാരോ കീദിസമസ്സ പച്ചുപകാരം കരിസ്സാമിതി ചിന്തയന്തോവ തം അഭിമുഖീകരിയ “അനുരാധപുരേ കാ പവത്തി”തി പൂച്ഛി, അഥ സോ പുരിസോ പുബ്ബരാജാനം പലാപേത്യാ ഗോഠാഭയോ നാമ രാജാ രജേജപതിട്ഠഹിത്വാ സിരി സങ്ഘബ്ബോധിരന്തോ യോ സീസം ആദായ ദസ്സേതി തസ്ഹ സഹസ്സം പാരിതോസികധനന്തി നഗരേ ഭേരിം ചരാപേസി കിരാതി സുയതി”തി.

തസ്സ വചന സമനന്തരമേവ തുട്ഠപഹട്ഠഹദയോ മമ സഹസ്സാരഹസീസദാന്നേന ഇദാനി ഏതസ്സ പച്ചുപകാരോ കതോ ഭവിസ്സതി അജ്ഞാതതികദാനത്താ ദാനപാരമിതാവ കോടിപ്പത്താ ഭവിസ്സതി ഇദഞ്ച വതരേ-

ന്മ. പുതി പുഗീഫലമത്തകമ്പി,
അഗ്ഘന്തി സീസാനി ചിഹരിവിതാനം;
സീസന്തു മേ വത്തതി ബോധിയാ ച,
ധനസ്സ ലാഭായ ച അദ്ധികസ്സ.

അപി ച.

ന്മ. നാളിവനസ്സേവ രുജാകരസ്സ,
പുതിപ്പയാനസ്സ കലേബരസ്സ;

ദുക്ഖനുഭൂത പടിജഗ്ഗന്നേ,
സദത്ഥയോഗാ സഫലം കരോമിതി-

ചിന്തേതാ കതതിച്ഛയോ “ഭോ പുരിസ സോഭം പിരീ സിരിസങ്ഘബോധി രാജാനാമ, മമ സീസം ഗഹേതാ ഗന്താ രഞ്ഞോ ദസ്സേഹീ”തി ആഹ. സോ തം സുതാ “ദേവ നാഹമേവം വിധം മഹാപാതക കമ്മം ആവജിസ്സാമ ഭായാമി”തി ആഹ.

൯൫. അഥ രാജാ “മാ ഭായി കഹാപണസഗ്ഗസ്സലാഭായ അഹമേവ തേ ഉപാസം കരിസ്സാമി കേവലം ത്വം മയാ വുത്തനിയാമേവ പടിപജ്ജാ”തി വതാ സഹസ്സലാഭഗീഭേന തേന പഥികപുരിസേന അധിവാസിതേ സീസച്ഛേദായ സത്ഥം അലഭമാനോ ധമ്മാധിട്ഠാനതേജ സാ സീസം സങ്ധിതോ വിസും കരിതാ ദസ്സാമിതി ചിന്തേതാ പല്ലങ്കം സുണ്ഡിരം ബണ്ഡിതാ മമേദം സീസദാനം സബ്ബത്തുതന്താണ പടിലാഭായ പച്ചയോ ഭവതൂതി സോമനസ്സപുബ്ബകംപത്ഥനം കതാ തം പുരിസം അത്തനോ സമീപം ആമന്തേസി. സോ അധികപുരിസോ പുബ്ബേ അദിട്ഠാസുതപുബ്ബദുക്കരകമ്മ ദിന്നം സീസം ഗഹേതാ അനുരാധപുരം ഗന്താ ദിസ്സേമി കോതം സഞ്ജാനാതി കോതം സദുഹിസ്സതിതി, അഥ സോ ഗോഠാഭയോ സചേ തേന സദുഹിസ്സതി അഹവേത്ഥ സക്ഖിഹുതാ സഹസ്സം ദാപേസ്സാമി തയാതു തത്ഥ ഏവം കത്തബ്ബ”ന്തി പടിപജ്ജിതബ്ബാ കരം ഉപദിസിതാ ഏഹിസപ്പുരിസ മ സന്തികേ മ്ബണ്ണതോ ഹുതാ ഉഭയര്ത്ഥലാനം ഏകീകരണവസേന അഞ്ജലിം കതാ ബാഹും പസാരേഹിതി വതാഉഭോസു പസ്സേസു നീലമഞ്ഞാസമത്താനം നാലിനം ഉജ്ജഭാവാപാദനേന കണ്ഠനാളം സമ്മാ റപേതാ സലിലപരിസ്സാവന്നേ സീസസങ്ധിം ജല ലേഖായ പരിച്ഛണ്ഡിതാ സകേന ദക്ഖിണ ഹത്ഥമുട്ഠിനാ ചുലാബദ്ധം ദള്ഹം ഗണ്ഹിതാ യാവ മമ സീരം ആദായ അദ്ധികം പുരിസസ്സ ഹത്ഥേ സമപ്പേമി താവ മമ ചിത്തകിരിയ വായോ ധാതുവേഗോ അവിച്ഛിന്നോ പവത്തതൂതി അധിട്ഠായ ചുളാബദ്ധം ഉദ്ധാഭിമുഖം ഉക്ഖിപി. താവദേവ സീസബണ്ഡോ പുമുഭൂതോ ഹുതാ തേന ദക്ഖിണ ഹത്ഥ മുട്ഠിനാഗഹിതോയേവ പഗ്ഘരന്തിയാ ലോഹിതധാരായ സദ്ധി അദ്ധികസ്സഹത്ഥതാലേ പതിട്ഠാസി, തസ്ഥിന്ധേവ ഖണ്ണേ വനാധിവത്ഥാ ദേവതാ സാധുവാദമുഖരോ പുപ്ഫവസ്സം വസ്സാപേതാ സീസസ്സ ആരക്ഖം ഗണ്ഹിംസു.

൯൬. സംസത്തരത്ത കലലേ ഭികപാണിഖേത്തേത,
നിക്ഖിത്ത സീസ വരബീജ സമുബ്ഭവായ;
ഏതസ്സ ദാനമയ പാരമിതാലതായ,
സബ്ബത്തുതാ ഫലരസോ ജനതം ധിനോതും.

൯൭. അഥ സോ അദ്ധികപുരിസോ സുഗണ്ഡവന കുസുമ മാലാഹി തം സീസം അലംകരിതാ പുഗകുഹുലികാപുടേ പക്ഖിപിതാ സീഘഗതി വേഗേന അനുരാധപുരം ഗന്താ ഗോഠാഭയസ്സ ദസ്സേസി, സോ തം ദിസാ സഞ്ജനിതു മസക്കോന്തോ സംസയപ്പത്തോ അട്ഠാസി. അഥ അദ്ധികപുരിസോ രത്താ വുത്തവിധി മനുസ്സരന്തോ തം സീസം ഗഹേതാ ആകാസേ വിപിതാ “സാമി! സിരിസങ്ഘബോധിമഹാരാജ! ത്വ മേത്ഥ മേ സക്ഖിഭവാ”തി അഞ്ജലിബഗ്ഗഹേതാ ആകാസ മുദ്രിക്ഖമാനോ യാചി, അഥ തം ദേവതാധിഗൃഹിതം സീസം നിരാലമ്ബേ അമ്ബരേ ലദ്ധ പതിട്ഠം ഗോഠാഭയസ്സ അഭിമുഖം ഹുതാ.

൯൮. രാജാ ഹമേവ സുഹദോ സിരിസങ്ഘബോധി,
സീസപ്പദാന വിധിനാസ്ഥി സമിദ്ധിചിത്തോ;
ത്വം ചാസി രജ്ജ സിരിലാഭ സുഖേന ദേവ,
ഏസോവ ഹോതു പടിപന്ന സഹസ്സലാഭോ”തി ആഹ.

൯൯. തം സുതാ ഗോഠാഭയോ സാമച്ഛോ വിമ്ഭീതഹദയോ സീഹാസനം സജ്ജതാ ഉപരി സേതച്ഛത്തം കാരേതാ ഇധ ദേവ! ഓതരാതി യാചിതാ തത്ഥ ഓതിണ്ണം തം സീസം നാനാവിധാഹി പൂജാഹി ആരാധേതാ നമസ്സമാനോ ഖമാപേതാ മഹതാ മഹേന ആളാഹനകിച്ചം കാരേതാ അണികം കഹാപണസഹസ്സേന തോസേതാ ഉയ്യോജേസി.

ഇതി അജ്ജ്ഞത്തികദാന പരിച്ഛേദോ അട്ഠമോ.

൧൦൦. സിരിസങ്ഘബോധി രഞ്ഞോ മഹേസീ പന്ന രഞ്ഞോ പലാതഭാവം ത്താ “അഹഞ്ച തം അനുബ്ബജാമി”തി അത്തേതര വേസേന ദക്ഖിണദാരേന നിക്ഖമിതാ മഗ്ഗം അജാനന്നി ഉജ്ജകമഗ്ഗം പഹായ തം തം ഗാമം പവിസിതാ സാമികം അപസ്സന്തി ഭയേന സാലിന്തായ ച പച്ഛിതുന്വി അസഹമാനാ മലയ ദേസ മേവ ഗതോതി ചിന്തേതാ വക്ഖമഗ്ഗേന ഗച്ഛന്തി കോമലതായ സീഘം ഗന്തുമസക്കോന്തി കാലം യാപേതാ തസ്സ അരഞ്ഞായതനസ്സ സമീപഗാമസ്ഥിം രഞ്ഞോസിസദാനപ്പവത്തിം സുതാ “സാ ഹം വരാകീ ദസ്സനമത്തന്വി നാലത്ഥ”ന്തി സോക പരിപുണ്ണഹദയാ തമേവ വനസണ്ഡം അധിരുയ്ഹ ഭത്തുനോ കലേബരം വിചിനന്തി സമീപഗാമേസു മഹജനം പൂച്ഛന്തി അവന്ദിനസങ്ങികേതത്താ തത്ഥ തത്ഥ വിചരന്തി സമീപഗാമവാസിനോ ബാലകാ

ഗോപാലകാ കട്ഠാരികാ ഇത്ഥിയോ ച ഏതിസ്സാ വിലാപം സുതാ കമ്പിത ഹദയാ തായ സദ്ധിം വിചരന്തി. സാ ഏവം ചിലൂപമാനാ ഭീമിയം സുപുഷ്പിതം വിമലവാലുകം വനഗുമ്പം ദിസാ തത്ഥ നിപതിതാ ഭൂമിയം പരിവന്തമാനാ അതികരുണം വിലാപമകാസി, സോ പദേസോ അജ്ജാപി വിധവാചന"ന്തി വോഹാരിയതി.

൧൦൧. സാ മഹതാ രോദന്തേ രോദന്തേ തന്റത്തിന്ത തേവ വേപേത്യാ പുന ദിവസേ ഇതോ ചിതോ ച വിചരന്തി മഹതാ സോകഗ്ഗിനാ ഡയ്ഹമാനാ സന്താപം അധിവാസേതും അസക്കോന്തി ഏകസ്ഥിം ഖുദക ജലാസയേ നിപതിതാ നിമുഗ്ഗയേവ മുച്ഛാവേഗേന ദേവ തയോ മുഹുന്തേ അതിവാഹേത്യാ ഉപലദ്ധപടിബോധാ പരിളാഹം നിബ്ബാപേസി, തം റാനമേതരഹി ച "നിബ്ബാണ പോക്ഖരണി"തി ച സമഞ്തം അലഭി.

൧൦൨. തതോ ഉട്ഠഹിത്യാ അനുഭൂമിം അനുരൂക്ഖം അനുസിലാ തലം ഗവേസമാനാ സോണ്ഡി സമീപേ സയമാനം ദേവതാധിഗ്ഗഹേന സിഗാലാദീഹഅനുപഹതം സുക്ഖം കവണ്ഡരൂപം ദിസാ സോകവേഗ ഫലിപതന്തേവ ഹദയേന ദല്ല്ഹതരം തം അലിംഗിത്യാ സധി, താവ ഭോണേ വേകല്ലേന ദുരാഗമന്തേ തത്ഥ തത്ഥ നിപതിത സരീര ഘാതേന ച നിലന്ത രൂപാ മുച്ഛാ സമകാലമേവ കാലമകാസി.

൧൦൩. സമീപഗാമ വാസിനോ സന്നിപതിത്യാ മുദ്ധാഭി സിത്തസ്സ രഞ്ജതാ ച മഹേസിയാ ച സരീരം അമ്ഹാദിസേഹി ഫുസിതുഞ്ച ന യോഗം, വത്തമാനസ്സ രഞ്ജതാ അനിവേദയിത്യാ ആളാഹന കിച്ചം കാതുസി ന യുത്തന്തി സമ്മന്തേത്യാ വസ്സാതപ നിവാറണായ കുടിം കത്യാ തിരച്ഛാനപ്പവേസനിസേധായ വതിഞ്ച കത്യാ പക്കമിംസു.

൧൦൪. ഗോഠാഭയോ സിരിസങ്ഘബോധിരാജസ്സ അനന്ത സാധാരണ ഗുണപ്പബ്ബണ്ഡം അനുസ്സരന്തോ ദഹരകാലതോ പട്ഠായ വത്ഥുത്തയ സരണപരായണതം നിച്ചം സീലരക്ഖണം സുഗതാഗമ വിചിക്ഖണത്തം സകലകലാകോസല്ല്വം രജ്ജേ അനത്ഥികതം ദാനസോണ്ഡ തം രക്ഖസദമനാദികം ദുക്കരചരിതകഞ്ച തസ്സ നാമ സചേതനസ്സ ന പിതിമാവഹതി വിസേസതോ "അദ്ധികദുഗ്ഗതസ്സ സഹസ്സ ലാഭായ സഹത്ഥേന സീസം കണ്ഠനാലതോ ഉദ്ധരിത്യാ ദാനം സീസസ്സാപി നിരാലമ്ബേ ആകാസേ അവട്ഠാനംവ്യത്തതരായ ഗിരായ സാധിപ്പായഞ്ചേതം നിവേദനഞ്ചേതി അച്ഛരിയം അബ്ഭുതം അധിട്ഠപുഞ്ചം അസ്സുത പുഞ്ചഞ്ച നിമ്മലചരിതം മമ മഹാപരാധകലഭികേ നേവ സദ്ധിം ചിരകാലം പവത്തിസ്സതി, അഹോ അഹം സുചിരട്ഠായിനാ ഞ്ഞദിസേന അകിത്തിസദ്ദേന സാധുഹി നിണ്ദനിയോ ഭവിസ്സാമി വിസേസതോ പന നിച്ചകാലം കല്യാണ മിത്തഭൂതസ്സ ഞ്ഞദിസസ്സ മഹാനുഭാവസ്സ അനപരേയസ്സ മഹാപുരിസസ്സ രജ്ജം അച്ഛിണ്ദിത്യാ വധം കാരേസിം അത്തദത്ഥു മിത്തദുഭികമ്മേന അഹം പളിവേരിതോ ഭവിസ്സാമി"തി ചിന്തേത്തോയേവ ഭയസന്താ പേഹി നിക്ഖന്ത സേദോ പവേധമാനോ കഥമിദിസാ മഹാപാപാ മോചേസ്സാമിതി ഉപ പരിക്ഖീ.

൧൦൫. അഥ തസ്സ ദണ്ഡകമ്മസ്സ കരണവസേന ഉളാരം തരം കുസലകമ്മം കാതബ്ബന്തി പടിഭായി. അഥ സോ അമച്ഛേ സന്നിപാതേത്യാ തേഹി സദ്ധിം സമ്മന്തേത്യാ കത നിച്ഛയോ മഹാ സങ്ഘേനേവ തഥേവ അനുസിട്ഠോ മഹതാ ബലകായേന സദ്ധിം ഗത്യാ തസ്സ അരഞ്ഞായതനസ്സ അവിഭൂരേ സേനാസന്നിവേസം കാരേത്യാ തസ്സ മഹാപുരിസസ്സ ദുക്കരപദാന സക്ഖിഭൂതം പുണ്ണട്ഠാനം സയമേവ ഗത്യാ സോണ്ഡികാ സമീപേ അനുരൂപട്ഠാനം സല്ല്വക്ഖേത്യാ അത്തന്തോ രാജാനുഭാവം ദസ്സേന്തോ ആളാഹനട്ഠാനം ദേവനഗരമിവ അലങ്കാരപേത്യാ കേവലേഹി മഹന്തേഹി ചണ്ഡനദാരുഹി ഉച്ചതരം ചിതകം കാരേത്യാ ഭാരേന പമാണേന ച രഞ്ജതാ സീസസദിസം ജമ്ബോനദകനകേഹി സകണ്ഠ നാളം സീസാകാരം സിപ്പിഹി കാരേത്യാ കവണ്ഡരൂപേ സങ്ഘടിത്യാ വിവിധ രതന സമുജ്ജലം സുവണ്ണകിരീടം പിലണ്ഡാപേത്യാ മഹേസിഞ്ച തഥേവ അലംകരിത്യാ തേ ഉഭോപി കാഘികവത്ഥസദിസേഹി മഹഗ്ഘ ദുകുലേഹി അച്ഛാദേത്യാ അനേകരതനഖചിതം സുവണ്ണസയനം ആരോപേത്യാ ചണ്ഡന ചിതകമത്ഥകേ റപേത്യാ പരിസുദ്ധജോതി പാവകം ജാലേത്യാ അനേക വത്തിയകുമാരപരിവാരിതോ സയമേവ തത്ഥ റത്യാ അനേകസപ്പിഘടസതേഹി സിഞ്ചിത്യാ ആളാഹന മഹുസ്സവം കാരേസി.

൧൦൬. തഥേവ ദുതിയ ദിവസേപി മഹതാ ജണേന ആളാഹനം നിബ്ബാപേത്യാ തസ്ഥിം റണേ ചേതിയ ഭവനം വട്ടുലാകാരേതും വട്ടുതീതി ചിന്തേത്യാ അമച്ഛേ ആമന്തേത്യാ ഏതരഹി അനേകഭൂമികം അതിവിസാലം കനകമയ വട്ടുലഘരം കാരേതും സകതാ ആയതി പരിഹാരകാനം അഭാവേന നപ്പവത്തതി രട്ഠവില്പേപകാപി സുവണ്ണലോഭേന നാസേന്തി തസ്ഥാ അലോഹനീയം സുഖപരിഹാരാരഹം പമാണയുത്തം വട്ടുലഘരഞ്ച ചേതിയഞ്ച നചിരസ്സേവ കാതും യുത്തന്തി മന്തേത്യാ മഹാബലകായം നിയോജേത്യാ വുത്തനിയാമേനേവ ദിഭൂമകം വട്ടുല ഭവനം നിമ്മാപേത്യാ തസ്സ അബ്ഭന്തരേ സുഗതയാതുനിധാനം പുജനീയം ചേതിയഞ്ച കാരാപേത്യാ മഹുസ്സദിവസേ മഹാസങ്ഘസ്സ തം ദസ്സേത്യാ "ഏസോ ഭന്തേ സിരിസങ്ഘബോധി മഹാരാജാ പുഞ്ചേ ഏകച്ഛത്തേന

ലങ്കാതലേ രജ്ജം കാരേസി, ഇദാനി മയാ തസ്സ രഞ്ഞോ ചേതിയരുപസ്സ കിത്തിമയ സരീരസ്സ ഛത്താധിഛത്തം വിയ ദിഭുമകം വട്ടുലവിമാനം കാരേത്വാ ചേതിയസീസേ കിരീടം വിയ കനകമയം മൂപികഞ്ച യോജേത്വാ സഞ്ചേഹി ദേവമനുസ്സേഹി മാന നീയതം ചണ്ഡനീയതംവ പാപിതോ"തി വത്വാ ചേതിയഘരസ്സ അനേകാനി ഗാമകവേത്താനി പരോസഹസ്സം പരിവാരജനംച നിയാദേത്വാ പബ്ബതപാദേ അനേകസതപാസാദ പരിവേണചക്ഖമന രത്തിട്ഠാന ദിവാട്ഠാന ധമ്മസാലാഗോപുരപാകാരാദി അവയവസഹിതേ വിവിധേ സഞ്ചാരാമേ കാരേത്വാ തത്ഥ വസന്തസ്സ അനേകാനി സഹസ്സസ്സ ഭിക്ഖുസഞ്ചസ്സ നിച്ചം പച്ചയലാഭായ അനേകാനി സപരിജനാനി ഗാമകവേത്താനി ദത്വാ "മഹാ ലേഖരട്ഠസ്സ സമുസ്സിതയജായമാനോ അയം മഹാവിഹാരോലങ്കാ ഭൂമിസാമികാനം ഖത്തിയ ജനാനം കൂലധനഭൂതോ സഞ്ചേഹി ഖത്തിയേഹി അപരിഹാപനിയ വിഭവോ നിച്ചം പാലനീയോ"തി മഹാജനകായസ്സ മജ്ജേ ഖത്തിയ കൂമാരാനം ആദിസിത്വാ അനുരൂധപുരം ഗതോപി തസ്സേ ച പാപകമ്മസ്സ നിരാകരനായ തേസു തേസു വിഹാരേസു മഹന്താനി പുണ്ണകമ്മാനി കാരോപേസി, തതോപ്പഭൂതി ലങ്കാധിപച്ചാമുപഗതേ ഹി ഖത്തിയേഹി മഹാ മച്ചാദിഹി ച സോ ഹത്ഥവനഗല്ലമഹാവിഹാരോ അന്തരത്തരാ പടിസഞ്ചരീയമാനോ അപരിഹീന പരിഹാരോ പവത്തകി.

ഇതി വട്ടുലവിമാനുപ്പത്തി പരിച്ഛേദോ നവമോ.

൧൦൭. അമാപരേന സമയേന കദാചി കസ്ഥിം വിഹാരേ നിവസതോ മഹാ ഭിക്ഖുസഞ്ചസ്സ അന്തരേ കേചി മഹാമേരോ അമ്ഭോകാസിനോ ഹുത്വാ അന്തോവിഹാരേ ഏകസ്ഥിം പദേസേ നിസിദിത്വാ ഭാവനമനുയുജന്തോ വിപസ്സനം വഡ്ഢേത്വാ മഹാമേദനിയാ നിഗ്ഘോസേന ആകാസം പൂരേന്തോ അരഹത്തം പാപുണി.

൧൦൮. തദാ ഉപതിസ്സോ നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേന്തോ നിസീമസമയേ ഭയാവഹം തം പഥവിസദും സുത്വാ കിം വാ മേഭവിസ്സതിതി സന്താപേന നിദും അലഭമാനോ സോകേന സന്തപ്പേതി, അഥ തം സേതച്ഛത്താ ധിവത്ഥാ ദേവതാ "മഹായി മഹാരാജ! ഇതോ കാരണാകിദിതേ അവമണ്ഡലം നത്ഥി ഹത്ഥവനഗല്ലമഹാവിഹാരേ കേചി മഹാമേരോ അരഹത്തം പാപുണി"തി ആഹ, തസ്സ അരഹത്തപ്പത്തികാലേ പഥവിനിഗ്ഗോസസ്സ കാരണം കിന്തു വുത്തേ സോ മേരോ പുഞ്ചേ പുണ്ണകമ്മം കരേന്തോ ആകാസേന സദ്ധിം പഥവിം ഉന്നാദേത്വാ അരഹാ ഭവേയുന്തി പത്ഥനം റപേസി തസ്സ ഫലമിദന്തി സമസ്സാസേസി.

൧൦൯. തം സുത്വാ രാജാ അവസേസഭിക്ഖുനം അരഹത്ഥപ്പത്തിതോ വിസിട്ഠരോ തസ്സ കിലേസവിജയോതി പസന്നഹദയോ തം മഹാമേരം നമസ്സിത്വാ തസ്സ അസവക്ഖയസ്സ മഹുസ്സവേ ആസനഭൂതം ഭൂമിപ്പദേസദ പാസാദകരണവസേന സമ്മാനിസ്സാമീതി ചിന്തേത്വാ മഹാബലകായമാദായ തത്ഥ ഗത്വാ തസ്ഥിം പദേസേ പഞ്ചഭൂമകം മഹാപാസം കാരേത്വാ വിവിധ ചിത്തകമ്മേഹി സമലങ്കാരാപേത്വാ കനക ഖചിത തമ്ബമയ പത്ഥരേഹി ഛാദേത്വാ ദേവവിമാനം വിയ സജ്ജേത്വാ തം വീണാസവ മഹാതേരം സഭിക്ഖുസഞ്ചം തത്ഥ വാസേത്വാ ചതുഹി പച്ചയേഹി ഉപട്ഠാപേത്വാ സപരിജനാതി ഗാമകവേത്താനി പാസാദസന്തികാനി കത്വാ പക്കാമി.

൧൧൦. തതോ ദീഘസ്സ അദ്ധുനോ അച്ചയേന മലയദേസവാസിനോ കേചി ചോരാ ഏകതോ ഹുത്വാ ഗാമവിലോപം കത്വാ മഹന്തേന ധനലാഭേനമത്താ ധനം ദത്വാ ബലകായം ഉപ്പാദേത്വാ യേഭൂയ്യേ സേരിനോ ഹുത്വാ മഹന്ത മഹന്തേ വിഹാരേവ വിലുന്വന്നാ സുവണ്ണപത്ഥരച്ഛേദനം ഗണ്ഹന്താ മഹാപാസാദം വിദ്ധംസിത്വാ പാതയിംസു.

൧൧൧. തദാ മോഗ്ഗല്ലാനോ നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേന്തോ തം പവത്തിം സുത്വാ തേസം സന്തികേ ചരേ പസേത്വാ ദാനസാമഭേദേഹി അന്തമഞ്ജം ഭിണ്ഡി, തേ ചോരാ ഭിണ്ഡന്താ ഇതരേതരേഹി യുജ്ജയിത്വാ സയമേവ ദുബ്ബലാ അഹേസും, അഥസോ രാജാ തേ അസമഗ്ഗേ ഞത്വാ അത്തനോ സേനം ഗഹേത്വാ തത്ഥ ഗത്വാ തേ വിസും വിസും ഗഹേത്വാ നിഗ്ഗയ്ഹ രട്ഠേ അഭയഭേരിം ചരാപേത്വാ ജനപദം സുപ്പതിട്ഠിതം കത്വാ തേഹി അപവിദ്ധവിഹാരേ പാകതികേ കാരേത്വാ മഹാപാസാദം സുവണ്ണ ഗണ്ഹനകാലേ പാതേസും തീ സുത്വാ "പുഞ്ചേവിയ സുവണ്ണപത്ഥരേഹി ഛാദിതോ പച്ചാപി ഞാദിസി വിപത്തിജായിസ്സതീ"തി ഞത്വാ തേഭൂമകം കാരേത്വാ യഥാപുരേ പാസാദം നിമ്മാപേത്വാ മത്തികാ പത്ഥരേഹി ഛാദേത്വാ വട്ടുലഭവനം പടിസംഖാരേത്വാ സബ്ബസഞ്ചാരാമഞ്ച പാകതികം കാരേത്വാ പക്കാമി.

ഇതി പാസാദുപ്പത്തി പരിച്ഛേദോ ദസമോ.

൧൧൨. അഥ ലങ്കാലങ്കാരഭൂതേസു വിസാലപുണ്ണിദ്ധിവിക്ഖമേസു രതനത്തയമാമകേസു അനേകേസു ലങ്കാനാഥേസു കിത്തിപുഞ്ജാവസേസേസു ജാതേസു അപേതനീതിമഗ്ഗേസു രജ്ജപരിഹാനോചിതവിധാനവിരഹിതേസു മുദുഭൂകേസേവാമച്ചജനേസുച യേഭൂയ്യേന അന്തമഞ്ജം

വിരുദ്ധേസു വത്തമാനേസു ലങ്കാവാനീനം പുരാകതേന കേനാപി ദാരുണേന പാപകമ്മുനാ
നാനാദേസവാസിനീ അവിദിതസത്സമയാ പവിട്ഠമിച്ഛാദിഗിഹണാ പച്ചത്ഥിസേനാ ജമ്ബുദീപാ
ഇയാഗമ്മ സകലലങ്കാദീപം അനേകാതങ്ക സങ്കുലമകാസി.

൧൧൩. തദാതായ പച്ചത്ഥിസേനായ ഗാല്ഹതരം നിപ്പിളിയമാനാ രാജ രാജ മഹാമത്താദയോ
അനേകസഹസ്സജനകായാ ച ഭയവകിതഹദയാസകതാണ ഗവേസിനോ ജസ്സിതഗാമനിഗമനഗരാ തത്ഥ
തത്ഥ ഗരിദുഗ്ഗാദോ കിച്ചേന വാസം കപ്പേസും തതോ സുഗതദസനയാതുരക്ഖാധികതാ
ഉത്തരമുളവായിനോ മഹായതയോ ദന്തയാതുരപത്തയാതുവരദ ഗഹേത്ഥാ കുന്നമലയാഭിധാനം
ഗിരിദുഗ്ഗം ദുപ്പവേസംജനപദമുപാഗമ്മ തത്ഥാപി തമ്പടിജഗ്ഗിതുമസമത്ഥാ ഭൂമിയം നിദഭിത്ഥാ
യഥാകാമം ഗതാ.

൧൧൪. തതോ പുണ്യേ ജയമഹാബോധിദുമിണ്ണേന സഹ സകലജമ്ബുദീപാധിപതിനാ
ദിനകരകുലതിലകേന ധമ്മാസോകനരിണ്ണേന പേസിതാനം അത്തനാ സമാന ഗോത്താനം
രാജപുത്താനം നത്തപന്നതാദിപരമ്പരാഗതസ്സ വിജയമല്ലനരാധിപസ്സ ഓരസപുത്തോ വിജയബാഹു
നരിണ്ണാ നാമ രാജാ സുചിത്താതബ്ബസമയന്തരോ സത്തസമാചിണ്ണ സുനീതിപഥോ
സമ്പന്നബലവാഹനോ ജമ്ബുദ്വോണിം നാമ പുരവരമാപേത്ഥാ തത്ഥ വസന്തോ മഹതാ ബലകായേന
കതസകലപച്ചത്ഥിവിജയോകുന്ത മലയഭൂമിപ്പദേസതോ ഭഗവതോ ദന്തയാതുരഭൂതരകം പത്തയാതുവരഞ്ച
ആഹരാപേത്ഥാ സുരസന്ദനസദിസമതിവിരോചമാനം വിമാനം മാപേത്ഥാ തസ്ഥിം തം ധാതുയുഗളം
നിവേസേത്ഥാ മഹതാ ഉപഹാരവിധാനാ സാദരമുപട്ഠഹന്തോ ഭഗവതോ
ചതുരാസീതിയമ്മക്ഖണ്ഡനേ മഹന്തം പ്രത്താപദാനം ജനയന്തോ
ധമ്മികസിരിസങ്ഖബോധിമഹാരാജസിരോദാനാപദാനസിദ്ധക ഖത്തഭൂതേ അനേകവിണാസവസഹസ്സ
ചരണരജോപരിപൂതമനോഹരഭൂമിഭാഗേ ഗോഠഭയമഹാരാജേന കാരിതേ
ഹത്ഥവനഗല്ലമഹാവിഹാരമണ്ഡനായമാനേ വട്ടുലവിമാനേപുരാ രട്ഠം വിലോപാഗതായ ചോലകേ
രളാദികായ തിത്ഥിയസേനായമഹാചേതിയം ഉദരേ ഭിന്നമത്തേ ജീവിതേ വിയ ധാതുഭൂതരകേ
അന്തരഹിതേ ഹദയവത്സരമംസമീവ സുവണ്ണരന്താദികമ പഹരിത്ഥാ വിദ്ധസ്തം പിണ്ണുധാരവിധിനാ
പടിസംവരോത്തോ പുപ്ഫാധാനത്ത യതോ പട്ഠായ സക്കച്ചം വിനാപേത്ഥാ മഹന്തം സുവണ്ണ
മൂപികാമഭദ കാരേത്ഥാ സപരിജനാനി ഗാമക്ഖേത്താദിനി ച ദത്ഥാ തത്ഥ നിവസന്താനം ഭിക്ഖു
നിബദ്ധദാനവട്ടം പട്ഠപേത്ഥാ തം ഹത്ഥവനഗല്ല മഹാ വിഹാരം സബ്ബമാ സമിദ്ധമകാസി.

൧൧൫. അഥ തസ്ഥിം ലങ്കാനാഥേ കിത്തീസരീരാവസേസേ ജാതേ തസ്സ തുജവരോ പരക്കമഭൂജോ
നാമരാജാ അമ്ഹാകം ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ബോധിമൂലേ നിസിദിത്ഥാ മാറബലം
വിധമേത്ഥാ സമ്ബോധിരജ്ജപ്പത്തിതോ പട്ഠായ അട്ഠസതാധികവസ്സസഹസ്സേ ചതുവിസതിയാ ച
വച്ഛരേസു അതിക്കന്തേസു സമ്പത്തരജ്ജാഭിസേകോ അനേകവിധസങ്ഗഹവത്സരഹി
സങ്ഗഹിതമഹാജനോ ചതുപച്ചയദാനേന സത്തസമാരാധിതാ നേകസഹസ്സഭിക്ഖുസങ്ഖോ
ഭൂജബലവിധുതാരാതിരാജകുലാവലേപോ അനേക മണി രത്തസമുബ്ഭാസിതരത്നകരണ്ഡകഞ്ച
പഞ്ചഹി സുവണ്ണസഹസ്സേഹി സോവണ്ണകരണ്ഡകഞ്ച പഞ്ചവിസതിയാ രജതസഹസ്സേഹി
രജതകണ്ഡകഞ്ച ദാഠാധാതുഭദന്തസ്സ കാരാപേത്ഥാ അതീച പസന്നഹദയോ സുഹുമുത്തേന തത്ഥ
സമ്പയന്തോ അത്തനോനഗരഞ്ച ധന്തയാതുമണ്ണിരഞ്ച സക്കഞ്ചം സമലങ്കാരാപേത്ഥാ ബഹുമാന
പുരസ്സരോദസനയാതുവരമാദായ അനേകാനി ഭഗവതോ ചരിയാപദാനാനീ സമനുസ്സരിത്ഥാ പുരാ
നേകഭൂപതയോ പാടിഹീരസണ്ഡന്നേന പസാദിതാ ഇതി പവത്തകമാമതരസേനേവ മേ
സവനയുഗളം പരിപിന്നിതമധുനാപി കേനചി പാടിഹാരിയവിസേസേന മമ ചക്ഖുപടിലാഭോ
സഫലോ കാതബ്ബോതി സാദരമാരാധനമകാസി.

൧൧൬. തസ്ഥിം ഖണേ സാ ദസനയാതു തസ്സ കരപങ്കജേ രാജഹംസിവിലാസമാതന്വതീ
പാടിഹീരമകാസി. കമ്മന്തി ചേ? യഥാ അന്തിമഭവേ മാതു തുച്ഛിതോ ജാതമത്തോവ ബോധിസത്തോ
നരവരകരതോപനീതദുകുലചുമ്ബടകേതോ ഓതരന്തോവ ബാലോ സമാനോപി
സോളസവസ്സുദേസിനോ വിയ അമണ്ഡിതോപി അനേകവത്ഥാഭരണവിഭൂസിതോ വിയ ഭൂമിയാ
ഗച്ഛന്തോപി ആകാസേന ഗച്ഛന്തോ വിയ സബ്ബേസം ജനാനം പടിഹാസി, തഥേവ തത്ഥ തദാ
ദന്തയാതുഭൂതരകോ സുഗബിമ്ബാ കാര സലക്ഖണ്ണാവയവേന രൂപേന ഭാസമാനോ
അനേകവിധരംസിനികരേ വികിരന്തോ തത്ഥ സന്തിപതിതാനം ജനാനം മാനനം ജാനേസി.
വുത്തഞ്ഹി.

൧൧൭. പ്രകാധിനാഥകരപങ്കജ രാജഹംസി,
നിമ്മായ സാ ദസനയാതു മുനിണ്ണരൂപം;
നേകേഹി രംസിവിസരേഹി സമുജ്ജലന്തി,
സബ്ബാദിസാ ച വിദിസാ സമലങ്കരിത്ഥ.

൧൧൮. സ്വാ തമബ്ഭൂതമതിച പസന്നചിത്തോ,

സമ്പത്തുചക്കരതനോ വിയ ചക്കവത്തി;
സേട്റേഹി നേകരതനാഭരണാദികേഹി,
പുജേസി ധാതുമസമം മനുജായിനാമോ.

൧൧൯. തതോ ജിനദന്തയാതുവരപ്പസാദകാലമ്ഹി തേജോബലപരക്കമമഹിമോ
പരക്കമബാഹുമഹാനരിന്ദോ പുലത്ഥിപുരനിവാസിനിം കതലോക സാസനവിലോപം
സരാജികമനേകസഹസ്സസംഖ ചോലകേരളവാഹിനിച
നേകദേസമഹിപാലമത്തമാതങ്ഗകേസരിവിക്രമം ദുരതിക്രമം ലോകസാസനസങ്ഗഹകരണവസേന
വചിതസകലലോകം സമ്പന്നബലവാഹനം ലങ്കാരജഗഹണത്ഥിനം
തമ്ബലിങ്ഗവിസയാഗതമതിസാഹസം വണ്ദഭാനുമനുജായിപംവ സസാമന്തകഭവനമുപനീയ സകല
ലങ്കാദീപമേകച്ഛത്തംവിധായ അത്തനോപിതുമഹാരാജതോ ദിഗുണ്ഠലോകസാസനസങ്ഗഹം കരോന്തോ
കദാചി സങ്ഘസ്ത കഠിനചീവരാനിദാതുകാമോ കപ്പാസപരികമ്മകന്തനാദികാനി സബ്ധകരണീയാനി
ഏകാഹേനേവ നട്റപേതാ പച്ചേകമനേകമഹഗ്ഘ ഗരുഭണ്ഡമണ്ഡിതാനി സസാമണികപരിക്ഖാരാനി
അസീതിമത്താനി കഠിനചീവരാനി ദാപേതാ ലോകസ്ത സാധുവാദേന ദസദിസം പുരേസി.

൧൨൦. ഏവമഞ്ഞാനിപി ബഹൂനി ലോകവിമ്ഭയകരാനി പുണ്ണപദാനാനി സമ്പാദേന്തോ സോ
പരക്കമബാഹുമഹാനരിന്ദോ ഹത്ഥവനഗല്ല വിഹാരേ അത്തനോ പിതുമഹാരന്തോ
ആളാഹനട്റാനേ മഹാചേതിയം ബണ്ഡാപേതാ തത്ത്വേവ അണേകഖീണാസവസഹസ്തപരിഭൂത്തം
പാസാദവരം ചിരകാല ചിനട്റം സുതാ ധനുക്രേതകിവത്സുവംസേ ജാതം സദ്ധാദിഗുണസമ്പത്തി
സമുദിതം പതിരാജദേവ നാമകം അമച്ചവരം പേസേതാ തേന അനേകസഹസ്തധനപരിച്ചാഗേന
ഭൂമിത്തിതയമണ്ഡിതം സുമനോഭരം പുരേ പിയതം പാസാദം കാരാപേതാ തത്ത്വ നിവസന്താനം
അനേകസം ഭിക്ഖുനം നിബദ്ധ പച്ചയദാനം പവത്തേസി.

൧൨൧. തത്ത്വേവ വട്ടുലവിമാനസ്ത ഹേട്റമതലേ ഗോപാനസിയോ റ്റപേതാ സമന്താ ഛരദനരൂപം
കാരേതാ ദിഭൂമകം വിമാനം തിഭൂമകമകാസി തത്ത്വേവലങ്കാദീപേ അഭൂതപുണ്ണം ജിനമണ്ദിരം
കാരാപേതുകാമോ വട്ടുലവിമാനതോ ഉത്തരദിസാഭാഗേ പഠമം പോരിസപ്പമാണം
സിലാതലപരിയന്തം ഖണിതാ പംസുനി അപനേതാ നദീവാലുകാഹി പുരേതാ
കുഞ്ജരരാജവിരാജിതആധാരബണ്ഡകതോ പട്റായ യാവ മുപികം അട്റംസവിഭാഗേന
ഭിത്തിച്ഛദനാനി വിഭത്താനി കത്വാ പച്ചേകം നാനാവണ്ണവിചിത്താനമട്റവിധാനം ഭിത്തിഭാഗാനമുപരി
കേലിപരിഹാസരസജനകനാനാവേസവിലാസഭൂസിതപഹൂതഭൂതകിംകരപരിഗതവിടദ്ധകമണ്ഡലമണ്ഡിതം
പമുഖപരിയന്തേ വിവിധചിത്തരൂപമനോഹരമുച്ചതരം ഇന്ദ്രികാഹി നിവിതം കതസുധാപരികമ്മം
മകരതോരണമണ്ഡലഞ്ച നിമ്മിനിതാ അന്തോവിരചിതാതി മനോഹരമാലാകമ്മലതാ കമ്മാദി
നാനാവിയ ചിത്തകമ്മ സമുജ്ജലം സുവിഹിതസോപാനദ്വാരകവാടം സമലങ്കട്റാനലീളഹമനോഹര
സജീവജിനസം കാസപടിബിമ്ബരൂപവിഭൂസിതം പടിബിമ്ബസ്ത ദക്ഖിണതോ ഘനസിലാവിഹിത
സുഗതരൂപപതിമണ്ഡിതം തിഭൂമകം മഹാ വിമാനം കാരേസി.

ഇതി അട്റംസ വിമാനപ്പത്തിപരിച്ഛേദോ ഏകാദസമോ.

൧൨൨. ദിദ്ധസ്തസംഖരണതോ നവകമ്മുനാവാ,
ഖേത്താദിദാനവിധിനാച അനാഗതേപി;
യേ സാധവോ പരിഹരന്തി ഇമം വിഹാരം,
നാമദ്വ കാരമ്പി തേസമിഹാലിഖന്തു.